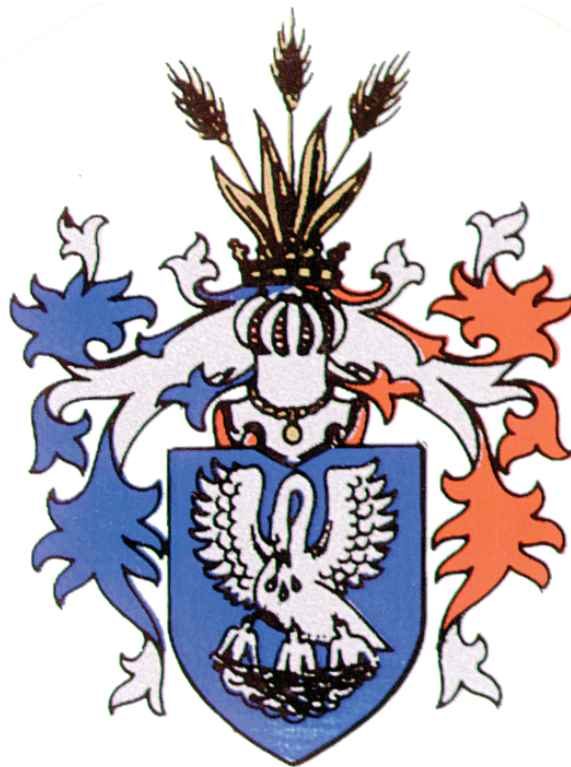

Gödöllő Város Önkormányzata

IFJÚSÁGI KONCEPCIÓ

2015.

BEVEZETÉS

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§(1) bekezdés 15. pontja rendelkezik arról, hogy a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladat az ifjúsági ügyek biztosítása.

A helyi önkormányzatokról szóló törvény szabad választási lehetőséget biztosít az önkormányzat számára az ifjúságot érintő feladatok meghatározása szempontjából, mivel a törvény nem rendelkezik az ifjúságot érintő konkrét tevékenységek meghatározását illetően.

A „ifjúságot”, mint célcsoportot, igen nehéz meghatározni, mert a kifejezést, hogy „ifjúság” igen széles körben, még jelzőként is használjuk, ugyanakkor mivel ez egy komoly életkori szegmens is, fontos velük foglalkoznunk. Ezért tartottuk fontosnak, hogy Gödöllő is készítse el Ifjúsági koncepcióját.

Először is fontos tisztázni kiket tekintünk fiataloknak. Fiatalnak általában azokat tekintik, akik már nem gyermekek, de még nem felnőttek, vagyis nem kezdték el a rendszeres kereső munkát, nem alapítottak családot, vagy egyszerűbben nem rendelkeznek a felnőttek összes jogával.

A legegyszerűbb a nagykorúság életkorát, vagyis nálunk a 18 éves kort a fiatalság felső korhatárának tekinteni. Mára azonban a szociológia ezt az életkort 30 éves korig tolta ki.

Az Ifjúsági koncepció készültkor a maximális életkornak a 18 éves korhatárt jelöltük meg.

A gyermekkor és a serdülőkor: A fiatalság alsó határát sem egyszerű megállapítani. Néha a kamaszkortól számítják a fiatalságot, de szokás a fiatalkor kezdetét a középiskolába lépés életkorával is azonosítani. A koncepcióban már az óvodás korról is foglalkozunk.

Az egyén életciklusának szakaszaiban a következő életszakaszokat különböztetjük meg: **csecsemőkor** – születéstől az 1 éves korig, **gyermekkor** – az 1 éves kortól kb. 12 éves korig, **a serdülőkor** – 12 éves kortól kb. 14-16 éves korig, **az ifjúság** – 14-16 éves kortól az iskolai tanulmányok befejezéséig, a kereső munkavállalásig, családalapításig (általában 30 éves korig) **felnőttkor** – a nyugdíjkorhatár eléréséig, **időskor** – a nyugdíjkorhatár fölött.

Az Ifjúsági koncepció közel egy éven át készült a város köznevelési intézményeinek, a kulturális csoportok, a szociális ágazat bevonásával.

A kutatást Szabó Emma Zsófia végezte, aki részletes munkával tárta fel a gödöllői ifjúságot érintő kérdéseket. Fontosnak tartottuk, hogy egy fiatalat kérjünk fel erre a munkára, akinek az érintett korcsoport könnyen megnyílik, mégis már felnőttként is tekintenek rá.

A kutatási anyag szerves része a koncepciónak, attól nem választható el.

Országos és nemzetközi kitekintés:

A magyar társadalom a rendszerváltást követően folyamatos változáson megy keresztül. Hazánkban is lejátszódtak/nak azok a fiatalokat érintő változások, amelyek a globalizáló világban minden fejlett országban megtörténnek.

Mivel a hasonló korosztályba tartozó fiataloknak nagy vonalakban azonosak az attitűdjeik, a világról alkotott tapasztalataik, ezért a szubkultúrák azokat az egyéneket célozzák meg, amelyek valamilyen formában eltérnek a nagy átlagtól.

Ez a folyamat akár figyelemfelkeltő is lehet a védelmi szféra rekrutációjának a szempontjából, hiszen a hatékonyabb toborzás előkészítésében, a mechanizmusok kidolgozásában fontos szerepet játszhat a megcélzott korosztályok jellemzőinek mélyebb, alaposabb ismerete.

A magyar köznevelésben az a tanuló sikeres, aki az előre meghatározott időben, a megfelelő vizsgakövetelményeknek megfelel. Az országos rendszer nem veszi figyelembe az egyéni képességeket, a kimagasló kompetenciákkal rendelkezőket, vagy a tanulási nehézségekkel küzdőket, annak okait, nincs mérlegelésre lehetőség vagy halasztás.

A tanulók között meglévő egyenlőtlenségek nem tűnnek el, inkább fokozódnak. Az „underclass” újratermelődik. Már az induláskor hátrányban vannak a szegényebb családokból érkezők, az alacsonyabb iskolázottságú családból származók, és a roma fiatalok, de hangsúlyozandó, hogy nemcsak ők! A ténylegesen leszakadó réteghez tartozik minden tizedik fiatal (országos szint).

Akik nem teljesítik a generális követelményeket, azok leszakadhatnak és a tanulási folyamat vesztesei lesznek. Ők azok, akik nagyobb valószínűséggel hátat fordítanak az iskolának, és olyan tevékenységformákat kezdenek el favorizálni, amelyben sikereket ér(het)nek el.

Gödöllő az országos átlagtól magasan jobb pozícióval rendelkezik, ami nagyban köszönhető az alacsony munkanélküliségnek, a főváros közelségének és az iskolák különleges, személyre szabott programjának.

Az oktatási intézmények mindegyike különleges és egyedi programokkal rendelkezik, nagy hangsúlyt fektetnek a sajátos nevelési igényű gyermekekre. Emellett ki kell emelni a zeneiskola működését is. Az önkormányzat (2011-ig) nagy hangsúlyt fektetett a nevelési intézmények programjaira, sajnos azonban az új rendszerrel az iskolák elkerültek az önkormányzattól.

Az ilyen speciális igényű tanulók felismerése és figyelmének felkeltése nem egyszeri és nem könnyű feladat. Mivel ezek a fiatalok a tanulási folyamatban rendszerint kevés sikerélményt szereznek, ezért valószínűsíthető, hogy a figyelmük, kitartásuk kellő motiváció nélkül gyorsan csökkenni fog, és más, könnyebben elérhető, kisebb erőfeszítést kívánó feladatok felé terelődnek.

A kezdeti lelkesedésen és érzelmi kötődésen alapuló viszonyt fel kell váltania a tudatos tervezésre, a pályaképre építő stratégiának. A fiatal nemzedékekkel foglalkozó kutatásoknak,

elméletalkotásoknak figyelembe kell venniük számos tényezőt, amelyek befolyásoló erővel bírnak az érintett generációkra.

Ezek közül kiemelendő:

- ***Gyors értékrend változások a divat iránti érzékenységből fakadóan***
- ***Az ifjúság összetételének egymás utáni radikális változásai, a fiatalok kicserélődése***
- ***Érzelmi változásokra szenzitívebben reagálnak (nagyobb sérülékenység)***
- ***Globalizáció (az egyént érintő kulturális „sokkhatás”)***
- ***Individualizáció (nem a globalizáció ellentéte, inkább annak kiegészítője)***
- ***Hedonizmus***

A fiatalok ifjúságcentrizmusának kialakulásához fontos megérteni és megismerni a saját korosztályuk, nemzedékük problémáit, legfontosabb kérdéseiket. A koncepció ezzel részletesen foglalkozik.

A fiatalok problémáit helytelen azokkal a jelzőkkel jellemezni, mint a felnőtt társadalmat. Az ő értékrendjük, vágyaik, attitűdjeik is mások és a lehetőségeik az őket érő behatásokra adott válaszaik is mások lesznek. Ezeket a problémákat természetesen egyéb tényezők is befolyásolhatják, módosíthatják.

A fiatalok státusza labilis, nagymértékben köthető a szülők társadalmi helyzetéhez. Az életforma, az életstílus legfontosabb alakítói a szülők a középiskolai évek kezdetéig.

Ezt követően a diák tevékenységrendszere, szabadidős tevékenysége, motivációs köre erősen eltérhet a szülőkétől. Az iskola vagy a kortárs csoportok kulturális integrációja háttérbe szoríthatja a szülők szociális integrációját.

A család szociális, kulturális háttere közvetlen hatást gyakorol az iskolázottságra és a fiatalok pályaválasztására, ugyanakkor ezeket a tényezőket a középiskola is erőteljesen megváltoztathatja.

Az ifjúsági korszakváltással kapcsolatban mindenképp meg kell jegyezni a csoportstruktúra, és az értékek megváltozásának folyamatát. A fiatalok nagy részét már nem vonzzák a kollektív szolidaritástudatot igénylő kezdeményezések, a hagyományos értékek mentén létrejött közösségek lassan megszűnnek, de legalábbis nem játszanak olyan fontos szerepet az egyének életében, mint akár néhány évtizeddel ezelőtt.

A fiatalok értékrendjének formálásában több szereplő érintett. Az első –értékrendet alakító társadalmi intézmény- a család, amelynek értékorientációs törekvései nem minden esetben egyeznek meg az iskola által közvetített értékekkel.

A család, amely a fiatalok korának előrehaladtával egyre inkább veszít a hagyományos értéket adó, mintaállító funkciójából, fokozatosan át kell engednie a terepet az iskolának, a kortárs csoportoknak, ugyanakkor a középiskola kiválasztásának felelőssége rendszerint a szülőket terheli.

A családok gyerekeiket érintő továbbtanulási stratégiáját nagymértékben meghatározza a szülők társadalmi státusza. Sajnos ma már sok család maga is úgy gondolja, hogy az iskolának kell alapvető dolgokat is megoldani a gyermekekkel kapcsolatosan.

Sok családban a felmérések alapján nem tudják, hogy a gyerekek mit is tanulnak, mivel foglalkoznak, vagy éppen mivel, kikkel és hol töltik szabadidejüket.

Napjainkra a szülő-gyermek kapcsolat „elhidegül”. Ezt a szülők azzal magyarázzák, hogy egyre többet kell dolgozniuk, sokan másod-, sőt harmad állást is vállalnak azért, hogy családjukat eltarthassák, gyermekiknek megfelelő életkörülményeket tudjanak teremteni. Miközben pontosan gyermekeiktől veszik el azt az időt, amit velük tölthetnének.

A másik fontos, a fiatalok értékrendjét alakítani tudó társadalmi intézmény maga az iskola (erről részletesebben a koncepcióban).

A harmadik a kortárs csoportok, akik szintén fontosak és sokszor csak azért, indirekt módon kerülnek előtérbe, mert a másik kettőt alapból elutasítja a diák. Ezzel összefüggően, de talán ennél is előkelőbb hely illeti meg a telekommunikációs eszközök szerepét, amely a fiatalok egyre nagyobb arányának életében játszanak szerepet napi szinten.

Ugyanakkor az egyenlőtlenség ebben a szegmensben is jelentkezik, mert a többség nem rendelkezik elegendő felkészültséggel, kompetenciával ezek alkalmas használatára, hiszen sem az iskola, sem a hátrányos helyzetben lévő család nem készíti, nem készítheti fel a megfelelő adaptációs képesség elsajátítására. Ezzel együtt átalakulnak az értékek és attitűdök is.

Egyes értékek a kor előrehaladtával fontosabbak, míg mások kevésbé fontosakká válnak a fiatalok számára. Megdöbbentő adat, hogy a mai fiatalok 90%-ka rendelkezik ilyen jellegű eszközzel. Még azok is, akiknek családi, anyagi körülményei ezt nem teszik lehetővé.

A mai fiatalok egymás közötti kapcsolataiban, azok kialakulásában két folyamat játszik fontos szerepet. Az egyik a követés, ahol a tanulók megpróbálnak azonosulni az adott közösség központi alakjával, a másik az individualizáció, amikor megpróbálnak elhatárolódni az őket körülvevő környezet sajátosságaitól.

Az ifjúság életkorát nehéz egyértelműen behatárolni. Az ifjúság a modern társadalomban sajátos pszichológiai, szociológiai, tudati jellemzőkkel rendelkező életkori, társadalmi csoport, ennek ellenére nem tekinthető önálló társadalmi rétegnek. Az ifjúsági szociológiával foglalkozó szakemberek egyik fontos kérdése, hogy a gyerek, az ifjúság, milyen jellemzőkkel bír(t) egy adott korszakban.

Bár a koncepció a 18 éves korosztálynál húzta meg a határt, a modern társadalmakban az ifjúkor kitolódott. Az ifjúkor és a felnőttkor közé kezd beékelődni egy sajátos életszakasz, amelyet posztadoleszcenciának (utóserdülőkornak), vagy új ifjúságnak neveztek el.

A felnőttkor előtti és utáni életszakaszok elkülönülése és meghosszabbodása: a fejlett társadalmakban – úgy látszik – jobban elkülönülnek egymástól az egyes életszakaszok és különösen meghosszabbodnak a felnőttkor előtti és utáni egyes szakaszok.

Régebben a fiatalok korábban kezdtek munkát vállalni, mint jelenleg, amikor is iskolába járnak. Újabban az iskoláztatás meghosszabbodásával a fiatalok felső korhatára is egyre inkább kitolódik. Ennek következtében felnőtt, munkaképes emberek hosszú ideig egy olyan szakaszban élnek, amelyben nem állnak előttük nyitva a felnőttkorral járó lehetőségek (önálló

munka, kereset) és nem vállalják a felnőttkori kötelezettségeket (nem tudnak családot eltartani). Ez lehet a fiatalok között tapasztalható elégedetlenségek egyik lényeges oka.

Az Ifjúsági Konceptió előkészítése kapcsán fontos kérdésként fogalmazódott meg számunkra, hogy a jelenlegi társadalmi viszonyok között mikortól tekinthető valaki felnőttnek?

A szociológia fogalma szerint az anyagilag önálló, külön háztartásban élő, öntudatos, egyedül döntést hozó egyének számítanak felnőttnek. Ezeknek a követelményeknek az elérése nem is mindig lehetséges.

A munkahelyi bizonytalanság, az elhelyezkedési nehézségek, a lakáshelyzet és a munkanélküliség nem könnyítik meg a fiatalok önállósodását. Két nézet tehát az uralkodó, ami a jelenség kialakulásának okait illeti.

Egyrészt vannak, akik a társadalmi változások számlájára írják a fiatalok életmódjának átalakulását, mások azonban a fiatalokat hibáztatják, hogy kényelemből és félelemből nem akarnak felnőni és a könnyebbik utat választják.

Sokan a szülők felelősségét is felemlítik, azokat az apákét-anyákét, akik még negyvenévesen is a szoknyájuk mellett tartják gyermeküket, pénzbeli és mindenféle más segítséget megadva neki.

Sokan egy háztartásban is élnek a szülőkkel, így teljes kényelemben élhetnek: étel, ital, érzelmi-anyagi biztonság adott.

Nem kevesen ferde szemmel tekintenek az ilyen családokra, holott a háttérben nem feltétlenül a kényelem dominál, sokkal inkább az, hogy a fiatalnak egész egyszerűen nincsen annyi pénze, hogy végre függetlenedjen szüleitől anyagilag. Főként azokra igaz ez, akiknek nincs komoly párkapcsolatuk sem, így nincs is esélyük arra, hogy partnerükkel összefogva költözznek külön lakásba.

A szociológiában egy másik új fogalom is megjelent a fiatalokat érintően, a „kapunyitási pánik”.

A fiatalok lelkiállapota, felfogása is megváltozott életmódjuk következtében. Könnyen előfordulhat, hogy a jó állás, a kellő fizetés is megvan, mégis elégedetlenek, csalódottak; ráébrednek, ők nem ezért tanultak, nem ezt akarták.

Lehet, hogy kevésbé piacképes végzettségükkel nem a nekik megfelelő állást kaparintották meg, lehet, hogy megcsömörlöttek a multinacionális vállalatok diktálta tempótól, vagy éppen nincsen párjuk, és ezért nem érzik boldognak magukat igazán.

Ennek a fajta boldogtalanságnak nevet is adtak a kilencvenes évek Amerikájában, ez a „kapunyitási pánik”.

A kapunyitási pánik nevet az életközépi válság mintájára nevezték el életnegyedi válságnak. Míg az előbbiben az emberek az élet kapuinak bezárulásától estek pánikba, utóbbiak legszívesebben sosem nyitnák ki ezeket az ajtókat.

Legtöbbször passzivitásba burkolóznak, nem találják a helyüket, úrrá lesz rajtuk a félelem a jövőtől, esetleg depresszióba is eshetnek.

Fontos megjegyeznünk, hogy ezek a „tünetek” főként a frissdiplomásokra, illetve azokra jellemzőek, akik már pár éve dolgoznak, mégsem találták meg még magukat.

Rádöbbennek a valóság és az eddigi elvárásaik közötti ellentétre, szembesülnek a jövő kiszámíthatatlanságával és legtöbb esetben rájönnek, mennyire nem értek még meg a nagybetűs élethez.

A társadalom is meglehetősen magas elvárásokat támaszt velük szemben, a jelenlegi gazdasági helyzet, a körülmények, az instabilitás pedig még nehezebbé teszi az amúgy sem éppen könnyű felnőtté válás folyamatát. A siker és a pénz utáni hajsza sokakat elfáraszt és idő előtt megkeserednek.

Nagyban hozzájárul ehhez a fiatalok túlzott elvárása önmagukkal szemben, melyek sokszor túlzóak, irreálisak. A túl sok lehetőség, a választás szabadsága és a döntések kényszere, a média által bemutatott sztárok nem egyszer követhetetlen mintákat közvetítenek.

A kapunyitási pánik során olyan azonosulási zavar léphet fel, amikor az illető nem tudja, mely elvárásokkal kell azonosulnia – a sajátjával vagy inkább a környezetével. Ez persze csalódást hoz számára, rácsodálkozik, ez-e az, amiért eddig küzdött.

Érdekes felmérést végzett a magyar fiatalok életéről Horváth Tünde pszichológus is, aki azt vizsgálta, hogyan jelenik meg mindez hazánk huszonévesei között.

Kutatási eredményei alapján a diploma előtt álló fiatalok körében sokkal fokozottabb stressz állapotot fedezett fel, félelemmel gondolnak a jövőre.

Az ifjúságot érintő fentiekben kifejtett álláspontok figyelembe vételével fontosnak tarjuk meghatározni a korosztályt érintő szükségleteket és az ebből adódó feladatokat.

Az ifjúsági koncepció elkészítésekor figyelemmel kell lennünk az alábbi alapelvekre:

- mindennemű hátrányos megkülönböztetés, előítélet elutasítása,
- magas szakmai és minőségi színvonalú szolgáltatások biztosítása,
- ifjúsági önszerveződések erősítésében való közreműködés,
- a civil szervezetek bevonása a helyi ifjúságpolitikába.

Az ifjúsági koncepció háttéranyagát képező tematikus összefoglaló a városban 2014 tavaszán szülők, óvónők, valamint általános- és középiskolások körében végzett kérdőíves felmérés eredményeire vetíti a város ifjúsági területen tevékenykedő szakemberek összegzett véleményét, hogy meghatározza azokat a területeket, problémákat, amelyekkel az érintettek és a szakemberek véleménye szerint a koncepciónak szükséges és érdemes foglalkoznia.

Már a koncepció előkészítésének kezdetén megfogalmazódott az az igény, hogy a koncepció ne csak tizenéves korától gondolkodjon és tervezzen a város ifjúságáról, hanem a növekedést folyamatában szemlélve, már a kisgyermekkor is látókörébe vonja.

Ennek következtében lehetőség adódott arra, hogy a fiatalok mellett a másik kulcsszereplő is előtérbe kerüljön és a szülő helyzetét is vizsgáljuk, akinek jelentőségére a nevelési folyamatban

városi szinten lehet és kell is reagálni és akinek tájékoztatására és bevonására szintén kiemelt figyelmet kell fordítani a jövőben.

Az anyaggyűjtés módszere

A kérdőíves adatgyűjtés

Az ifjúsági koncepció előkészítő fázisában kérdőíves felmérést végeztünk. A célcsoportot a gödöllői 3-19 éves populációban jelöltük meg, a kérdőívezés eredményessége érdekében azonban az oktatási és nevelési intézményeken keresztül közelítettük meg az érintetteket.

Gödöllői népességi adatok 2013-ban:

3-19 éves állandó lakónépesség 6111 fő (tartózkodási hellyel rendelkezőkkel együtt: 6575 fő)

1225 fő óvodába jár Gödöllőn

5272 fő iskolába jár Gödöllőn

20-30 éves: állandó lakónépesség 4195 fő (tartózkodási hellyel rendelkezőkkel együtt: 5371 fő)

(forrás: Gödöllő Város Polgármesteri Hivatala)

A felmérés során azok a fiatalok kerültek megkérdezésre, akik Gödöllőn járnak iskolába és azok a szülők, akiknek gyermeke Gödöllőn jár óvodába. Az óvodákon keresztül 191 szülőt és 45 óvodapedagógust, az általános és középiskolákon keresztül 479 diákot kérdeztünk meg 2014 áprilisa és júniusa között.

A kérdőívek felvételénél a hét gödöllői önkormányzati óvodában jártunk, de az egyeztetések során felkerestük a város két egyházi és három magánóvodáját is.

Óvodai csoportonként 5 szülőt kerestünk meg a 45 óvodai csoportban, a kérdőívet pedig 191 szülőtől kaptuk vissza, azaz a megkeresettek 84,8%-a válaszolt, tehát a gödöllői óvodások 15,6%-ának válaszolt valamelyik szülője.

A szülői kérdőívekben rákérdeztünk a gyermekek időtöltésére, a szülővel közös tevékenységekre, a városi szolgáltatásokkal való elégedettségre, a gyermekprogramokon való részvételre és elégedettségre.

Óvodai csoportonként egy kérdőívet töltettünk ki a szakemberekkel, 45 db kérdőívet értékeltünk, azaz a Gödöllőn működő óvodapedagógusok közel 50%-át elértük.

Az óvodapedagógusokat a város kínálta programokról, a város erősségeiről és a fejlesztés lehetőségeiről kérdeztük. Arról, hogy az óvoda szükségképpen zárt világának igényeihez hogyan lehetne még jobban alkalmazkodni a szolgáltatásokkal.

Az iskolai kérdőíves felmérésbe a KLIK Gödöllői Tankerületének támogatásával a Gödöllői Damjanich János, az Gödöllői Erkel Ferenc, a Gödöllői Hajós Alfréd, a Gödöllői Petőfi Sándor és a Szent Imre Általános Iskolák egy 5. és egy 8. osztályát; a Montágh Imre Általános Iskola és Speciális Szakiskola 11. osztályát; a Premontrei Szent Norbert Gimnázium és a Gödöllői

Török Ignác Gimnázium 5., 8. és 11. osztályát, valamint a Református Líceum 8. és 11. osztályait vontuk be. A kérdőívet kitöltő 479 diák az 5272 gödöllői tanulónak a 9,1%-a.

Kimaradt a kérdőíves adatgyűjtésből minden nem Gödöllőn tanuló fiatal, a Waldorf Iskola és a Madách Imre Szakközépiskola Szakiskola és Kollégium diáksága, ez utóbbi hiányosság oka, hogy az intézmény a Ceglédi Tankerülethez tartozik és nem tudtunk kapcsolatba lépni a tankerülettel, hogy engedélyezzék a kérdőíves felmérést. ***Az ifjúsági koncepció felülvizsgálata esetén törekedni fogunk arra, hogy a kérdőíves adatfeldolgozás során teljes körűen bevonásra kerüljenek a városunkban működő köznevelési intézmények.***

A hiányosságok ellensúlyozására a Madách és a Waldorf Iskola igazgatóit felkerestük a nevelési intézmények közül és a Madách Iskola diákjaival is tartottunk egy beszélgető fórumot.

Az ifjúsági terület változékonyságából adódóan fontos lenne megismételni az idén végzett felméréseket 2-3 évente, és esetleg kibővíteni a vizsgálatot pl. a gyermekvédelemre, a fiatalok mentalitására vonatkozó kérdésekkel is. Amennyiben az önkormányzatnak szándékában áll megismételni a jövőben a kérdőívezést, szakmai támogatásra, tanácsadásra számíthat a felkeresett intézményektől. (PMPSZ, Gyermekjóléti Szolgálat)

Önkormányzatunk a jövőben is kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a középiskolákban végzett értékteremtő programok közvetítésében együttműködő szerepet vállaljon. Erre vonatkozó igény esetén a helyi sajtón keresztül a jövőben is lehetőséget biztosítunk az intézményekben folyó testvérvárosi programok, szakképzéssel összefüggő tevékenységek ismertetésében, népszerűsítésében.

A felmérés során rákérdeztünk a tanulási és internet használati szokásokra, a családban és más közösségben eltöltött időre és annak minőségére, a szabadidő eltöltésére. Vizsgáltuk, hogy ismerik-e és mennyire használják a város kínálta lehetőségeket, szolgáltatásokat, ezekről mi a véleményük és hogy milyen fejlesztéseket látnának szívesen.

A szakemberek véleménye

A másik anyaggyűjtési felület a városi ifjúsággal foglalkozó szakemberekkel és az ifjúsági szolgáltatásokat nyújtó intézmények vezetőivel való kapcsolatfelvétel volt. (A felkeresettek névsorát ld. Mellékletben)

Ezekon a találkozásokon az adott intézmény ifjúsággal kapcsolatos tapasztalatait rögzítettük, a szolgáltatásokat, amelyeket a gyermekeknek és fiataloknak biztosít és azokat az intézmény perspektívájából észlelt erősségeket és gyengeségeket, amelyekkel Gödöllő városa ifjúsági téren rendelkezik.

Az év első felében felkeresett nevelési és oktatási intézmények vezetőinek kikértük a véleményét a kérdőívek összeállításának módszertani kérdéseinél is és a témakörök összeállításánál is.

Eredmények értékelése

A továbbiakban a kérdőívek és a szakmai vélemények alapján beszámolunk a gyermek és ifjúsági koncepció érintettjeiről, a szülőkről és a gyerekekről, valamint a fiatalokról. Összegezzük a város nevelési és oktatási, valamint a kulturális intézményeiről gyűjtött információkat és a javaslatokat, amelyek az egyes területeken a gödöllői gyermekek, fiatalok helyzetét javítanák.

Ezek közé tartozik a prevenciós nevelés, a közösségek fejlesztése, a városi terek intenzívebb kihasználása, a városi ifjúsági programok hatékony bővítése és a már működő struktúrákba illesztése, valamint a fiatalokat valóban megszólító kommunikációs csatornák használata.

Az érintettek a felmérés és a szakemberek véleménye alapján

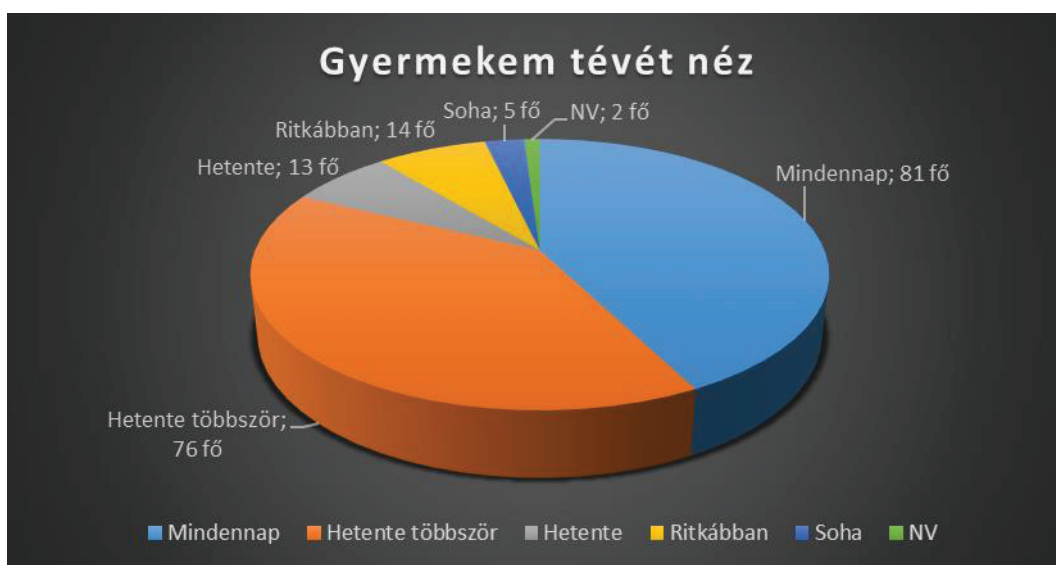
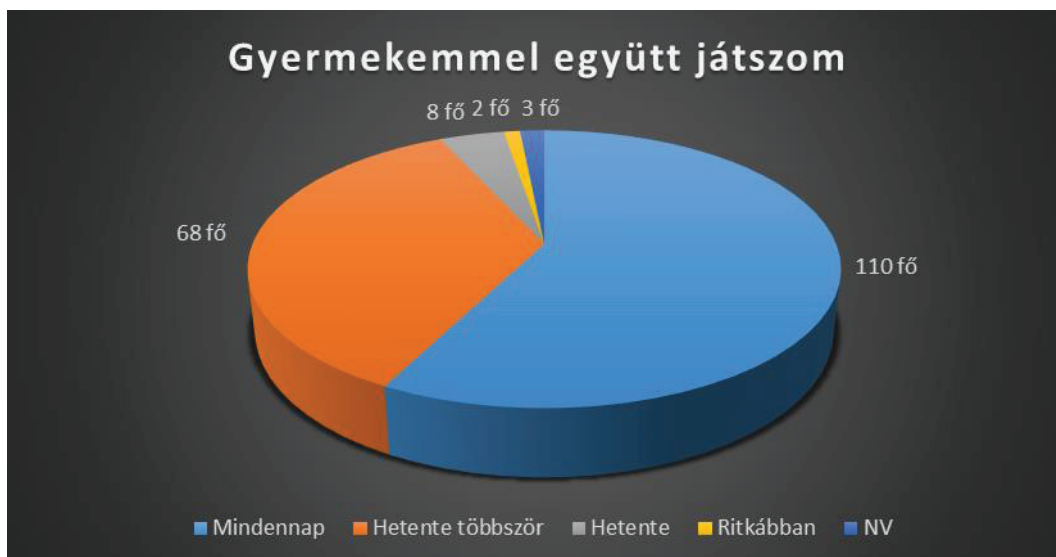
A nevelés kulcsszereplője, a szülő

A szülő jelentőségéről elsősorban a kisgyermekkel foglalkozó területeken esett szó, a kérdőívek eredményeiről és a Gödöllőn általánosan megfogalmazódott tapasztalatokat elsősorban innen gyűjtöttük be.

Kérdőívek

A kiértékelt 191 szülői kérdőív eredményei alapján a megkérdezettek 2,6 %-a 8 általánost végzett, 29,8%-a középfokú, 1,6%-a technikumi, 66%-a felsőfokú végzettséggel rendelkezik. A kérdezett szülők 22,5%-ának egy, 46,6%-ának kettő, 24,1%-ának 3 és 6,8%-nak 3-nál több gyermeke van. 78,5% Gödöllőn nőtt fel, vagy évek óta itt él, az utóbbi időben betelepültek aránya 16,2%. A családi állapotról: a megkérdezettek 77%-a házas, 13,6%-a élettársi viszonyban él, 5,2% elvált és 2,1% nőtlen/hajadon.

A gyermek időtöltéseiről való kérdéssorozat azt mutatta ki, hogy a megkérdezettek 93,2%-a mindennap vagy legalább hetente többször játszik a gyermekével. A gyerekek 42,4%-a mindennap, 39,8% hetente többször tévézik.

Azok a pedagógusok, illetve szülők, akiknek ezeket az eredményeket visszaellenőrzésképp megmutattuk, kivétel nélkül azt jelezték, hogy valószínűleg mindkét eredmény megszépített: hogy a megkérdezettek több mint 93%-a legalább hetente többször játszana a gyermekével nem lehet reális, mert tapasztalataik szerint a valódi, játékkal töltött idő ennél nagyságrendekkel kevesebb.

Emellett pedig az, hogy a gyermekeknek csak 42,4%-a tévézne mindennap viszont egy túl pozitív eredmény. Hogyha ezeknek a figyelmeztetéseknek ellenére, csak a kérdőív eredményeit vizsgáljuk, akkor is azt látjuk, hogy az óvodán kívül, a szülővel töltendő idő komoly részét egy másik „nevelő”, a televízió társaságában tölti a gyermekek nagy része, és ez nagyon aggasztó jelenség. Az egyik óvoda vezetője elmondta, hogy legalább évente egyszer beszélgetést szerveznek a szülőknek a televízió káros hatásáról, de a családok nem változtatnak a szokásaikon.

A gyerekek internethasználatával kapcsolatos kérdésre a válaszok azt mutatták, hogy a gyerekek 44%-a ritkábban, mint hetente és közel 30%-uk soha nem néz mesét interneten (de ez a kérdés természetesen nem méri az okostelefonon pötyögtetést).

A városi programokon való részvétellel, a városi szolgáltatásokkal való elégedettséggel kapcsolatos kérdések eredményeiről tematikusan, a programoknál számolunk be.

A kérdőív utolsó kérdése szöveges választ várt, észrevételeket, javaslatokat a kisgyermekesek életminőségének javítására. A megkérdezettek 39%-a válaszolt. Akik vették a fáradságot a válaszadásra, komolyan végiggondolták a kérdést és részletes válaszokat adtak.

Következőképpen alakult a válaszok aránya: legtöbbször a játszótérek kérdését vetették fel, akár bővítést, vagy árnyékosítást igényeltek, akár jelezték, hogy több korosztályra kellene gondolni, akár éppen hogy a kamaszok vagy a kutyák távoltartását igényelték. A másik leggyakoribb javaslat a kerékpárutak bővítésére vonatkozott, és a közlekedésbiztonságra (szélesebb járdák a babakocsik miatt, több gyalogátkelőhely, fekvőrendőrk a gyerekek lakta-járta helyeken)

Szakmai vélemények

Általános benyomás, hogy az utóbbi években nehezebb a szülővel összefogni a gyermekért, mint korábban. Több intézmény képviselői beszámoltak egyfajta mentalitásbeli változásról: a szülők nem gondolkodnak hosszútávon, pillanatnyi eredményeket tudnak értékelni.

A felbomló vagy létre sem jövő családok miatt sérül a családi szocializáció elsődlegesen fontos terepe, és valószínű, hogy ezzel összefüggésben is egyre több a problémás gyermek, és a Gödöllőn még mindig kb. 110%-os kihasználtsággal működő óvodai közeg nem alkalmas a növekvő arányú magatartás és viselkedészavaros gyermekek megfelelő nevelésére.

A szülő sokszor nincs tisztában azzal, hogy mi is az ő szülői feladata, hol húzódik a határ a nevelési intézmények hatásköre és a szülői hatáskör között, hogy a különböző, gyermekével kapcsolatos kérdéseivel, gondjaival hová fordulhat.

Sok jel mutat abba az irányba, hogy a nem funkcionáló család feladatai a köznevelésre hárulnak, mintha a nevelési-oktatási intézményeknek kellene átvenniük a szülő szerepét, de ez hosszútávon nem fenntartható irány.

Ezzel párhuzamosan megfigyelhető egy másik tendencia, a traumatizált szülő, aki minden információt begyűjt, elolvas, mert nagyon jól akarja megvalósítani a szülőiséget, de a tengernyi, rendelkezésre álló, szüretlen információ (baba-mama blogok, fórumok) miatt összezsugorodik a feje fölött a hullámok.

A fenti megfigyelések természetesen nem vonatkoznak minden (gödöllői) szülőre, nem utolsósorban azért sem, mert a kérdőíves felmérés is azt mutatta ki, hogy az óvodások megkérdezett szüleinek 77%-a házasságban, 13,6%-a élettársi viszonyban él, tehát ezeknek az óvodásoknak feltehetően több, mint 90%-a eddig családban nőtt fel, ami jó arány.

Ennek ellenére a megállapított tendenciák erősödnek és a koncepció elkészítésekor a szülő jelentőségét és nehéz helyzetét figyelembe kell venni, hogyha a gödöllői fiatalok érdekében érdemben lépni akar a város.

A problémás gyermeket nevelő szülőket ráadásul nehéz megszólítani, tanácsokkal segíteni. A városban több kezdeményezés volt már erre, az óvodákon belül és az ellátó rendszer egyéb

intézményeinek szervezésében is, Szülők Akadémiája programok, de ezeket általában mérsékelt érdeklődés övezte.

Az óvodapszichológus jelenléte ebben a nehéz helyzetben nagyon lényeges, mind a gyermekekkel való fejlesztő foglalkozásokban, mind a szülőknek való tanácsadásban, akik a gödöllői óvodák tapasztalatai szerint bizalommal viseltetnek iránta; és nem utolsósorban az óvodapedagógusok mentálhigiénéjének szempontjából is.

Jelentős szerepet töltenek be a szülők közösségi támogatásában az egyházak, amelyek alapvetően vegyes életkorú, organikus közösségek, és jellegükből adódóan élenjárnak a közösségfejlesztésben, emellett az egyes életkoroknak megfelelő homogén kortárs közösségeket is kínálnak. A városi civil közösségek és a sportegyesületek között is működnek olyanok, amelyeknek célja a szülők támogatása, közösségbe vonása. A Garabonciás Színtársulatnak kész drámapedagógiai programja van a szülők számára.

Fiatalok

Különböző, gyermekekkel és fiatalokkal foglalkozó szakemberekkel egyeztetve döntöttünk a három korcsoport vizsgálata mellett. Az 5. osztályosok már kifejezik a véleményüket, a 8. osztályosoknál fordulat történik, viszont mindkét osztályt lehet az általános és a középiskolában is vizsgálni, a 11. osztály pedig a már a felnőttlét felé közelítő fiatalok körét képviselte. 163 ötödik osztályos, 220 nyolcadik osztályos és 96 tizenegyedik osztályos fiatal töltötte ki a kérdőívet.

A kérdések közel azonosak voltak, a korosztály specifikus programokat leszámítva. A nemek megoszlása kiegyenlített volt, a megkérdezett 479 fiatal közül 240 fiú, 236 lány (3 fő nem válaszolt). Csak 6,7% (32 fő) egyke, és mindössze a megkérdezettek 2,9%-a él (14 fő) csonkacsaládban, 75,6% (362 fő) szülei együtt élnek, 16,7% (80 fő) szülei elváltak. 11 fő családi állapota ezektől eltérő, egyéb kategóriájú (2,3%), és 12 fő (2,5%) nem válaszolt.

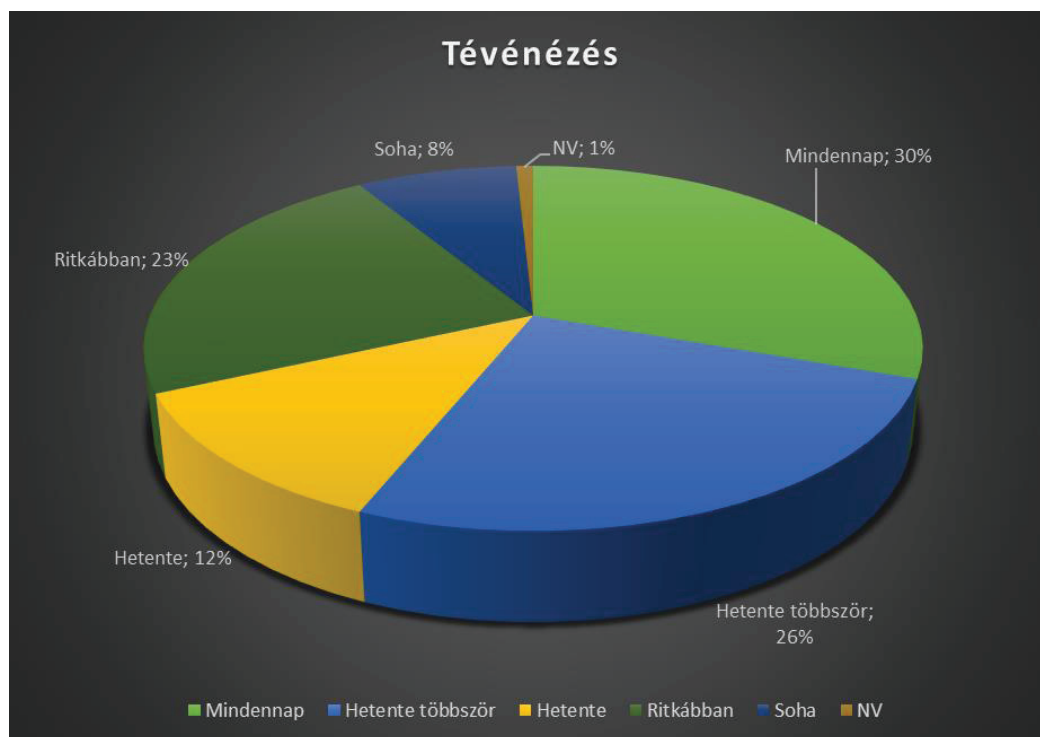
Lényeges tulajdonsága a gödöllői iskolásoknak, hogy közel 40%-uk nem Gödöllőn él. Ez minden, iskolai időn túli városi jelenlétükre negatív hatást gyakorol, és mint ilyennel az ifjúsági koncepció elkészítésekor számolni kell.

A kérdőívezés során különös súlyt fektettünk az iskolán kívül töltött idő feltérképezésére. Az eredmények azt mutatják, hogy a többség (54,1%) 14-16 óra között hazaér.

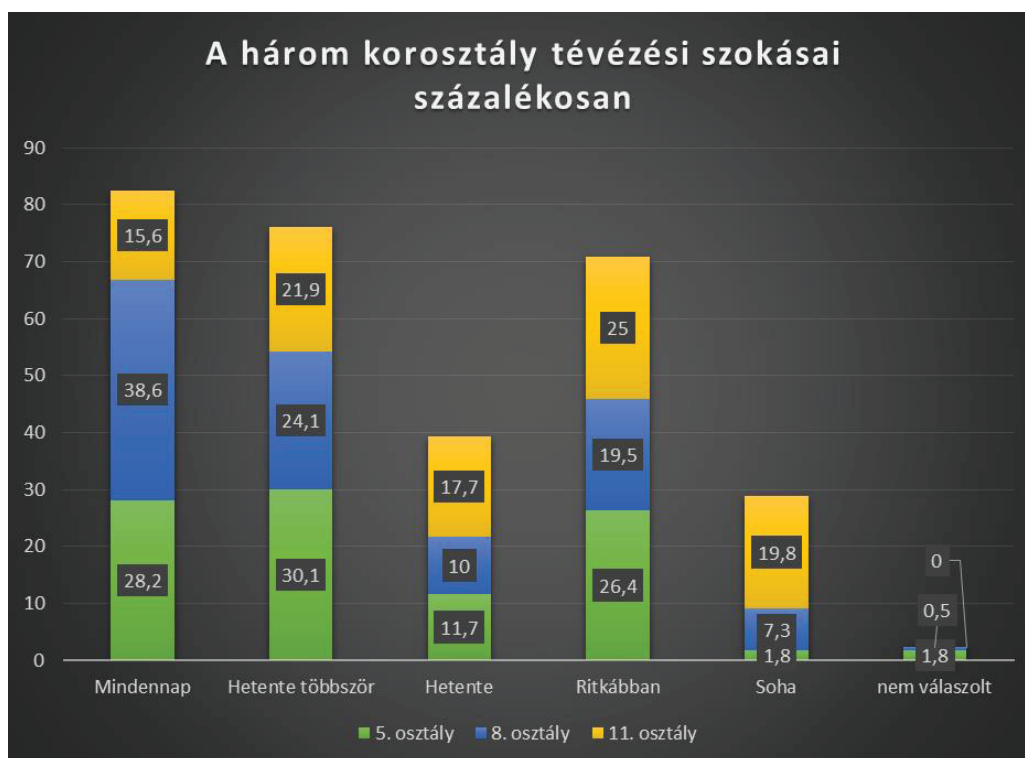
A kérdés korosztályos megosztása azt mutatja, hogy nincs nagy eltérés az 5. és a 11. osztályosok között ezen a téren. Rákérdeztünk az egyedül töltött időre is: a többség (48,4%, 232 fő) soha nincs egyedül, szintén jelentős az aránya, azoknak, akik 1-2 órát vannak egyedül (32,5%) hét közben. Egy olyan válaszadó volt, aki mindig egyedül van és csak este megy haza. A Gyermekjóléti Szolgálat kifejezte azt az igényét, hogy a hasonló kérdésekből felépített, a gyermekvédelemnek hasznos információt nyújtó felmérést fontos lenne a jövőben végezni, hogy a lappangó esetek jellegére és arányára is fény derüljön és az ellátórendszer gyorsabban tudjon reagálni.

Az időtöltési szokások. Az iskolások általánosságban kevesebbet tévéznek, mint az óvodások, legtöbbjük időt tölt a tanulással is (57,2% mindennap, 29,6% hetente többször bevallottan tanul).

A barátaikkal töltött időt a fiúk és a lányok többsége is beszélgetésre fordítja. Sokan fontosnak tartották megjegyezni, hogy nevetnek és a közös sportolás is népszerű közös foglalatosság. A fiúk között jelentős a közös számítógépes játékkal töltött idő.

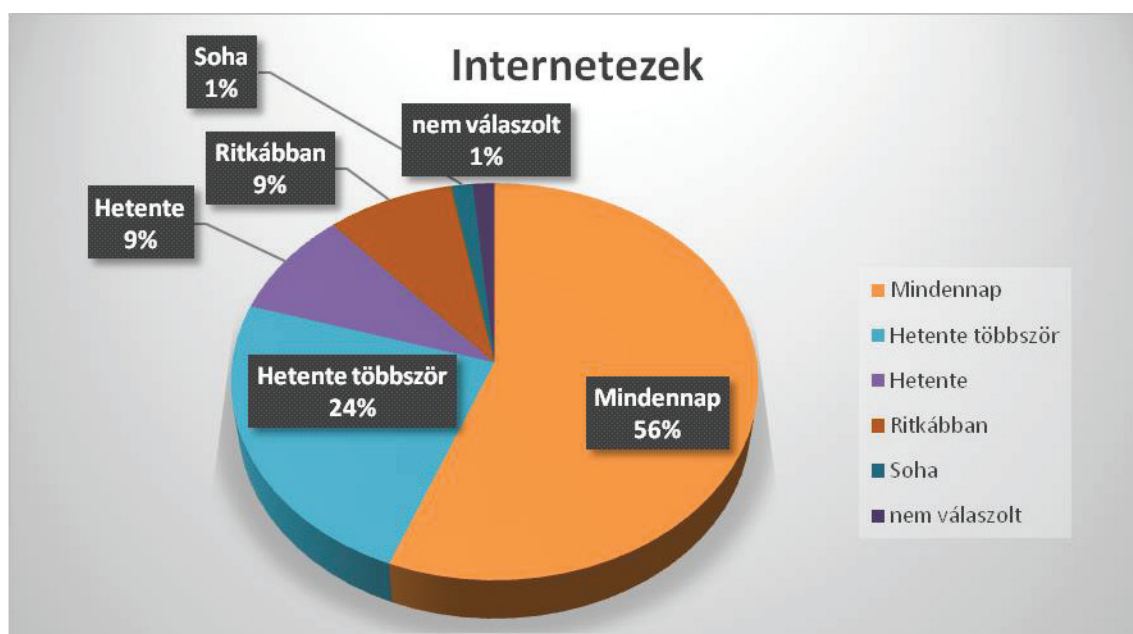

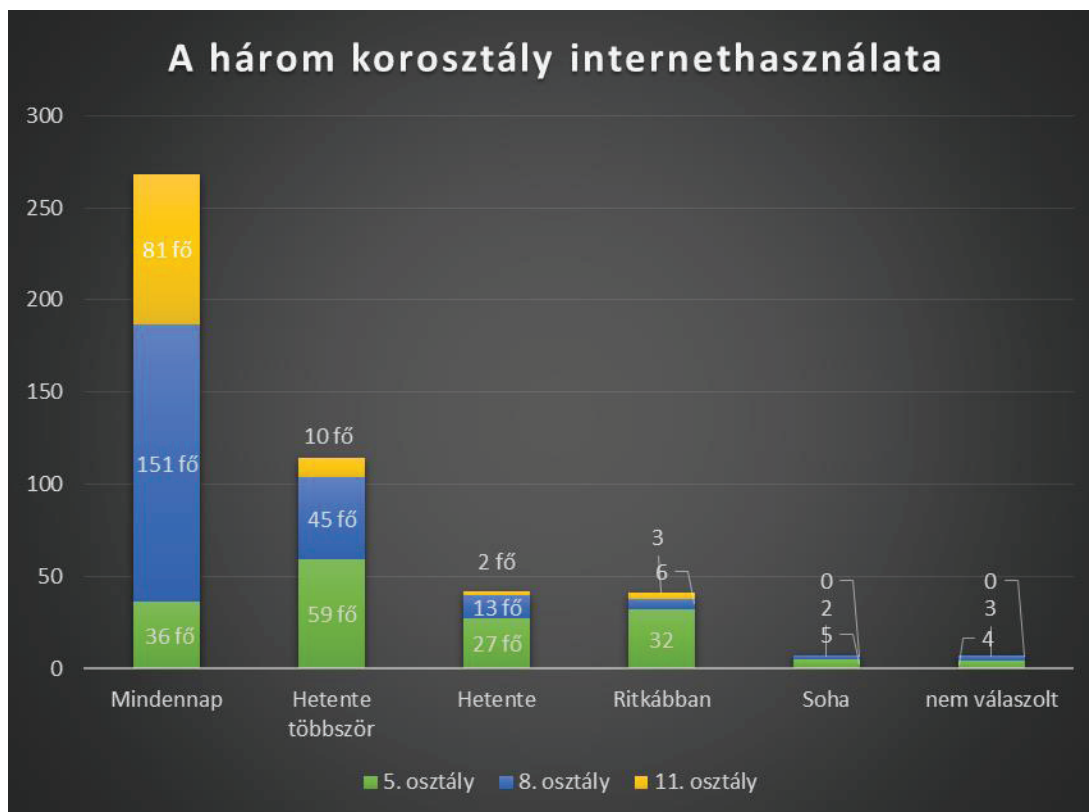
A három korosztály tévézési szokásait bemutató grafikonon mindhárom szint önmagához kell viszonyítani, tehát a 8. osztályosok 38,6%-a mindennap, 24,1%-a hetente többször tévézik. Legtöbbet a 8. osztályosok tévéznek: közel 35% százalékuk (76 fő) mindennap legalább 1-2 órát, de van, hogy 3-4 órát tévézik. A legkevesebbet a 11. osztályosok tévéznek. Ők interneten töltik el a felszabaduló időt.

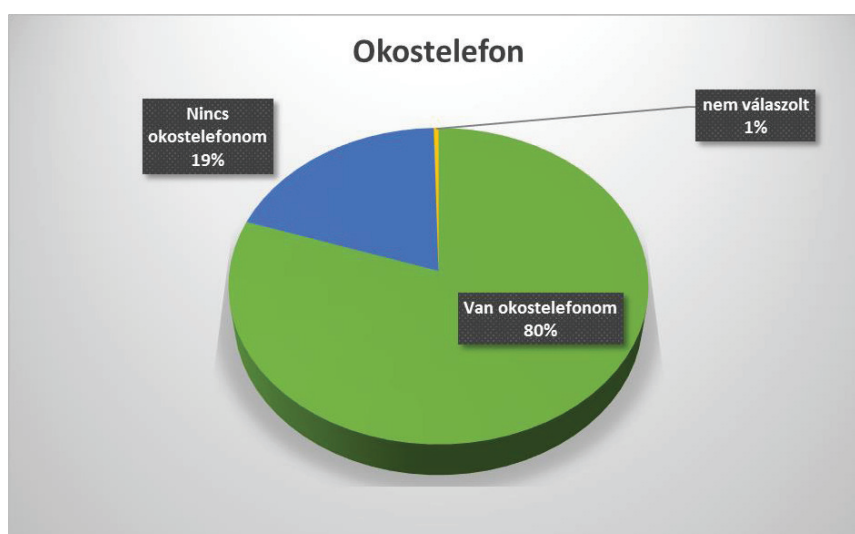
Online jelenlét

Egyértelmű volt, hogy ennél a korosztálynál vizsgálni kell a különböző online felületek szerepét. Rákérdeztünk, milyen gyakran és mennyit használják a világhálót, hogy milyen oldalakat látogatnak elsősorban. A fiatalok több mint fele mindennap netezik, negyede hetente többször. A diákok közel fele (45,7%) 1-2 két órát tölt netezéssel alkalmanként, 45 (9,4%) fiatal internetezik egész délután.

Leggyakrabban a közösségi oldalakat látogatják; zenét hallgatnak, videót néznek a youtube-on, filmsorozatokot néznek és leveleznek. Az internethasználat mellett általánosságban, rákérdeztünk az okostelefonok használatára is. Bár nem szólt erről külön kérdés, de a fiatalok véleménye szerint, akikkel visszaellenőriztettük a kérdőíves felmérés eredményeit, nem is kell rákérdezni, egyértelmű, hogy az okostelefonon van internet. A kimutatott eredményt, hogy a gödöllői fiatalok 80%-ának van okostelefonja a megkérdezett fiatalok kevesellték, véleményük szerint valójában inkább a 100%-hoz közelít az eredmény.

11. osztályban kiemelkedően magasabb azoknak a száma, akik folyamatosan használják a telefonjukat. A megkérdezett 11. osztályosok több mint 80%-ának van okostelefonja (71 fő) és ezen fiatalok több, mint harmada (25 fő) folyamatosan használja is azt. A középiskolai igazgatókkal folytatott beszélgetések rávilágítottak arra, hogy időnként már a függőség tárgyaként észlelhető az iskolában is az okostelefon, épp ezért akár a fegyelmezés eszközeként is funkcionálhat.

A személyesség az egyetlen módja, hogy valamennyire ellensúlyozni lehessen a virtuális világ figyelmet folyamatosan lekötő vonzerejét. Hogyha meg akarjuk szólítani ezt a korosztályt, hitelesség kell és valódi figyelem. Természetesen minden területen fontos, hogy hiteles emberek végezzék a munkát, de az ifjúsági területen ez elengedhetetlen: nem lehet blöffölni, karizmatikus pedagógusokra és ifjúsági szakemberekre van szükség.

Városi Intézmények

Az Önkormányzat közvetítő, összefogó szerepe

Létrejött egy információ gyűjtemény az ifjúságügyben érintett gödöllői szakemberekről, a városban zajló eseményekről, ezt érdemes lenne kamatoztatni és tovább bővíteni.

- **személyi feltétel: összegyűlt információk kezelésére, kapcsolattartásra ifjúsági referens**

A városi sport és kulturális szervezetek összefogásának mintájára formát találni:

- **fórum/ kerekasztal/ szövetség az ifjúsági területek képviselőivel** (szociális terület, egészségügy (pl. védőnők) Egyházak képviselői, SZIE Egyetemi Hallgatói Önkormányzat, ifjúsági szervezetek)
 - kapcsolattartás, lehetőségek, információk eljuttatására
 - pl. projekt alapú támogatási rendszer ~ Sport egyesületeknél

A gyermekekkel, fiatalokkal foglalkozó városi intézmények, szervezetek

Az ifjúság kérdése megközelíthető az intézményi hálózat felől is, az oktatási-nevelési intézmények és az ifjúsági szolgáltatásokat nyújtó városi intézményeken keresztül, amelyekben (szervezett formában) idejét a városban tölti.

- Bölcsődék, óvodák, általános és középiskolák és Madách Imre Szakközépiskola és Szakiskola, Montágh Imre Általános Iskola és Speciális Szakiskola, Frédéric Chopin Zeneiskola és AMI, Szent István Egyetem
- Pedagógiai Szakszolgálat, Gyermejjóléti Szolgálat, Gyámhivatal, Védőnői Hálózat
- Kulturális intézmények ifjúsági funkcióval (Gödöllői Királyi Kastély, Gödöllői Városi Múzeum, Gödöllői Iparművészeti Műhely, Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ, Művészetek Háza Gödöllő)
- Sportegyesületek (Aikido Testgyakorló Egyesület; Airsoft Kulturális- és SE; BIKE ZONE Kerékpáros Egyesület; Corvitas KFT. Futsal; FŐNIX ISE; FUJINAGA KARATE DO SE; Gödöllői Egyetemi Atlétikai Club – Atlétika; GEAC – Vívószakosztály; Gödöllői Kalózok Amerikai Futball SE; Gödöllői Bocskai SE; Gödöllői Contact ITF Taekwan-do; Gödöllői Kézilabda Club; Gödöllői Lovas Sport Egyesület; Gödöllői Muay Thai és Bokszt Egyesület; Gödöllői Ördögök Rögbi SE; Gödöllői Sakkbarátok Egyesülete; Gödöllői Sport Klub – Íjászat; GSK – Kézilabda; GSK – Kosárlabda; GSK – Labdarúgás; GSK – Tenisz; GSK – Extrém-sport; Gödöllői Taekwon-do SE; Gödöllői Wado SE; Grassalkovich Közhasznú SE; JUMPERS Kh. SE; Kirchhofer József SE; Margita 344,2 Turisztikai és SE; Pelikán Horgász Egyesület; Pepita Bakancs Turisztikai Egyesület; Saino Karate-Do Kh. SE; TEVA Gödöllői Röplabda Club; VUELTA SE)
- Civil szervezetek (pl. Magonc Alapítvány, GATE Zöld Klub, Greendependent, ÖkoMama, Royal Rangers, Körösfői Kriesch Alapítvány)
- Művészeti csoportok (Gödöllő Táncegyüttes, Gödöllő Táncszínház, Klub Színház, Garabonciás Színtársulat, GÖFME)
- Egyházak

Köznevelési intézmények

Óvodák

A városi óvodák nem érzékelik az országos gyermeklétszám csökkenést, legalábbis teljes kihasználtsággal működnek. Minden városi óvoda sajátos fejlesztő nevelési programmal rendelkezik, de azt mindegyik intézményben kiemelték, hogy legfontosabb a szabad játék az óvodás életkorban.

Az óvodák részéről fogalmazódott meg az igény, hogy az óvodából iskolába történő átmenetet kiemelt figyelemmel övezzék az intézmények szintjén, valamint hogy a gyermekeket elengedő óvodapedagógusok és az őket az első osztályban fogadó tanító nénik közötti kapcsolatok is erősítésre szorulnak, mert nagyon nagy a különbség a két intézményi típus között, a gyermekkel kapcsolatos elvárások szempontjából is és ettől traumatizálódhat ez az egyébként természetes átmenet. A nem önkormányzati óvodáknak még nehezebb a helyzete ebből a szempontból, mert a rendszeren kívül álló jellegükből adódóan még kevésbé élő a kapcsolat a városi iskolákkal.

Általános iskolák

A hét városi általános iskola vezetőjével való beszélgetésekből kirajzolódó kép szerint a városi programok minőségével elégedettek az iskolaigazgatók, és úgy látják, az utóbbi években színesedett a paletta, de az iskolák a saját intézményi kereteik között is gazdag programkínálatot nyújtanak.

A szülőket az általános iskolában sem könnyű aktivizálni, de minden iskola általánosan jó kapcsolatról számolt be; bevonásukra programokat, előadásokat (Szülők bálja, Szülők Akadémiája) minden iskola szervez. Többen fontosnak tartották megjegyezni, hogy mennyire lényeges a nevelés sikeressége szempontjából, hogy azonos nézetek mentén neveljen a szülő és iskola, mert amennyiben az iskola által képviselt értékrend nem korrelál a szülőével, az otthonról hozott rendszer fog erősebb hatásúnak bizonyulni.

Az általános iskolákkal történő egyeztetésen merült fel a drámapedagógia jelentősége, mint az egyik legalkalmasabb eszköz a virtuális világ fiatalokra gyakorolt hatásának ellensúlyozására.

Középiskolák

Gödöllön öt középiskola működik jelenleg. A Gödöllői Premontrei Szent Norbert Gimnázium, a Gödöllői Református Líceum és a Török Ignác Gimnázium vezetője is megjegyezte, hogy iskolájukon belül nagyjából egységes a családok társadalmi helyzete. Ez az évente felállított középiskolai rangsor (tanulmányi versenyeredmények és felvételi sikeresség alapján) szempontjából is érdekes megállapítás, mert mindhárom középiskola az első száz között szerepelt. Tehát jellemzően egységes az oktatás színvonala. A tantestületek között is vannak átfedések, szakmai együttműködések: a pedagógusok tehát ismerik egymást. Ehhez a képest a GIKSZER pályázat keretében Jövőtervező műhelyeken résztvevő diákok (a város összes középiskolájából) a műhelyek során megállapították magukról, hogy mennyi előítélettel viszonyulnak az egyes iskola diákjai a másik iskola diákjaihoz. Ennek a jelenségnek van másik oldala is: nem árt, hogyha egy iskolának erős saját karaktere, identitása van és a diákjai büszkék,

hogy odajárhatnak. Mégis érdekes a jelenség, hogy az intézmények közötti egyértelmű jó kapcsolat nem magától értetődő a diákok oldaláról.

A városban működő szakközépiskola a nagy múltú Madách Imre Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium. Az iskola és közel 800 diákja speciális helyzetben van Gödöllőn. Kiemelkedő és piacképes szakmai képzésekkel biztosítja a térség munkaerőpiacára a munkaerőt, az utóbbi években új képzési programokkal és partnercégekkel kötött együttműködési megállapodásokkal. Számos szállal kapcsolódik be Gödöllő kulturális életébe is: a 20 éves kapcsolat a Giesseni testvériskolájával, a női szabó képzésen tanuló diákok készítette ruhákból rendszeresen megrendezett városi divatbemutatókkal, vagy a városi sportrendezvényeken való szerepléssel csak egy-egy példa. A sok esetben hátrányos helyzetből érkező diákjait szeretné minél jobban bevonni a városi közösség életébe, és cél egyúttal a városlakókban a fiatalokkal szembeni előítéletek megszüntetése is. A kulturális programokban való részvétel, az élménypedagógiai eszköz jelentőségének az iskola vezetése és tantestülete tudatában van, de az anyagi források szűkössége súlyos akadálya minden kezdeményezésnek. Nagyon számítanak ezért is a további jövőbeli intézményi együttműködésekre a városi kulturális lehetőségeket illetően, hogy a diákjaiban és a városlakókban is egyre inkább tudatosuljon az érték, ami az iskolában rejlik.

A CEAS Angol Magyar Érdekeltségű Gimnázium és Szakközépiskola, amely a 2012/13 tanév óta működik a városban, lassan kerül be a városi köztudatba.

A kapcsolatok az öt középiskola diáksága között - városi keretekben, talán városi vetélkedők során- még erősíthetők lennének.

Az internet növekvő befolyásáról és a közösségekre gyakorolt káros hatásairól esett szó mindegyik egyeztetés alkalmával, az utóbbi egy-két évben az okostelefontól való függőség is valós problémává vált középiskolai szinten. Kiemelték a korosztálynak megfelelő szórakozóhely hiányát. A vezetők véleménye szerint nehéz a fiatalokat megmozdítani, és jellemzően nem nagyon érnek rá városi programokon részt venni még iskola után is. Jó csatorna viszont hozzájuk: saját korosztályuk. A barátaik mozgíthatják meg őket, ezért fontos, hogy teret és támogatást kapjanak a saját programjaikhoz.

Nagy lehetőség a fiataloknak a város életébe való bevonására a speciálisan középiskolai jelenség, az önkéntes szolgálat. Nagyon lényeges, hogy ne maradjon formális a tevékenység, hogy kiforrott, komolyan felépített és számukra is érthető, értelmes programban vehessenek részt a fiatalok, mert csak így szereznek a különböző, kulturális vagy szociális területeken tevékenykedő városi intézményekről jó tapasztalatokat. A városban történő értékteremtő munka közvetítésének még vannak kiaknázható lehetőségei ezen a téren.

Kulturális intézmények

Gödöllői Királyi Kastély, Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ, Gödöllői Városi Múzeum, Művészetek Háza, Gödöllői Iparművészeti Műhely

A város kulturális intézményei óvodai, iskolai rendszerbe illeszthető, egymásra épülő foglalkozássorozatot kínálnak. Az intézményi honlapok az ifjúságra tekintettel jönnek létre, interaktív, a fiatalokat megszólító felületekkel.

Magas színvonalú múzeumpedagógiai kultúra jellemzi a városi intézményeket, nemcsak a szervezett, iskolai keretekre gondolnak, hanem kiemelkedő minőségű kiadványokkal kívánnak kulturális értéket közvetíteni a szabadidő egyéni vagy családi eltöltésének területén is (Gödöllői Királyi Kastély: Herceg Egerváry Elemér naplója 1-2, Gödöllői Városi Múzeum: Angyali Kalandozások, Tündérkert). Ezek a kiadványok a gödöllői identitás kialakításában is kulcsfontosságúak.

A Városi Könyvtár könyvtári funkciói mellett ifjúsági klubokat működtet és ifjúsági közösségi térként is működni kíván: ennek egyik fejleménye az intézmény nyitva tartásától független, az utca felé is megnyitott Mi Újság? kávézó.

A Gödöllői Iparművészeti Műhelyben a művészeti oktatáson túl igény volna állandó múzeumpedagógia foglalkozások megvalósítására is, kihasználva a Művészkert és a műhelyek adta pedagógiai lehetőségeket.

Az önkéntes szolgálatban nagy lehetőségek rejlenek a kulturális intézmények számára abból a szempontból, hogy a fiatalok megjelennek a falaik között, esély adódik a kapcsolat kialakítására.

Fejlett támogatási rendszer működik az önkormányzat és a kulturális intézmények között, és sok esetben személyes kapcsolatokon is alapuló együttműködési rendszer iskolák és intézmények között.

Művészeti csoportok

Arpeggio Gitárzenekar, Cavaletta Művészeti Egyesület, Club Színház, Garabonciás Színtársulat, Gödöllői Fiatal Művészek Egyesülete, Gödöllői Szimfonikus Zenekar, Gödöllő Táncegyüttes, Gödöllő Táncszínház, Gödöllői Városi Fúvószenekar, Gödöllői Városi Népi Zenekar, Gödöllői Városi Vegyeskar, Talamba ütőegyüttes.

A városban régi és erős művészeti hagyományokra épülő, intenzív művészeti élet zajlik. A különböző művészeti területeken működő csoportok, akik amellet, hogy élénk művészeti légkört biztosítanak a városban és jelenlétükkel a városi rendezvények színvonalát is emelik, jellemzően pedagógiai munkát is végeznek, mindegyikük a maga keretei között. A városi zenei képzés bázisát természetesen a Frédéric Chopin Zeneiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény jelenti.

Évek óta jelenlévő gondolat a városban, hogy ezt a művészeti és pedagógiai tudást, a képző és iparművészeti területek képviselőivel kiegészítve egy összművészeti iskola keretei között szervezzék egésszé. A tehetséges, gödöllői, különböző művészeti területeken továbbtanuló diákok eredményei azt mutatják, hogy az alapfokú iskola képzési formájával is el lehet juttatni a művészeti felsőoktatási intézmények felvételijénél megkívánt színvonalra a fiatalokat.

Együttműködések

Nagyon gazdag városi együttműködési hálózat körvonalazódott az egyeztetések alatt. Az egymástól látszólag távol eső területek együttműködésére remek példa a Kirchhofer SE és városi óvodák évente megszervezett közös programja a Manó Maraton, amely népszerűsíti a mozgás örömét, ugyanakkor újabban az óvodai nevelési szemlélet is teret kap, mert nem a versengés, hanem a részvétel jelentőségét hangsúlyozza.

Közösségi szolgálat

Az iskolák és a különböző városi intézmények közötti együttműködésekkel valósul meg, rendszere még kialakulóban van, a Gödöllői Királyi Kastély, a Gödöllői Városi Könyvtár jelenleg is magas színvonalú programot biztosít a középiskolásoknak.

Múzeumpedagógia

A kulturális intézmények (Gödöllői Királyi Kastély, Gödöllői Városi Könyvtár, Gödöllői Városi Múzeum) egy-egy iskolával vagy óvodával együttműködésben fejlesztenek programsorozatokot, hogy beilleszthető legyen az oktatási nevelési intézmények programjába, tanmenetébe: kiváltva egy-egy óvodai foglalkozást, iskolai órát. A Gödöllői Királyi Kastélynak úttörő kezdeményezései vannak e téren: pedagógusok és fiatalok bevonása a programkialakításba.

Ennek az együttműködésnek egy magasabb, a városi kereteken túlmutató szintje: a KLIK Gödöllői tankerületének támogatásával környező településekről érkeznek osztályok, hogy a gödöllői kulturális intézményeket meglátogassák.

Városi rendezvényeken való jelenlét

A városi rendezvényeken, fesztiválokon megjelennek a kulturális intézmények, művészeti és sportegyesületek, civil szervezetek. Kialakult formája van az együttműködésnek.

Közösségek

Az ember közösségi lény, közösségben fejlődik, legyen az akár alapszínten a család vagy makroszínten a körülvevő (városi) társadalom.

A felbomló közösségek hiányát ma mindenki megszenvedti, a fiatalok különösen kiszolgáltatottak, hiszen a tizenévesek életében a kortárs csoport szerepe rendkívül meghatározó. Éppen ez a korosztály az, akinek életkorából adódó fejlődési feladata a társas kapcsolatokra való megérés, nagyon ki van téve akár a televízió elszigetelő hatásának vagy újabban, egyre fokozódó arányban az online közösségek értékekkel bíró, de önmagukban a közösségnek pusztán illúzióját nyújtani képes világának.

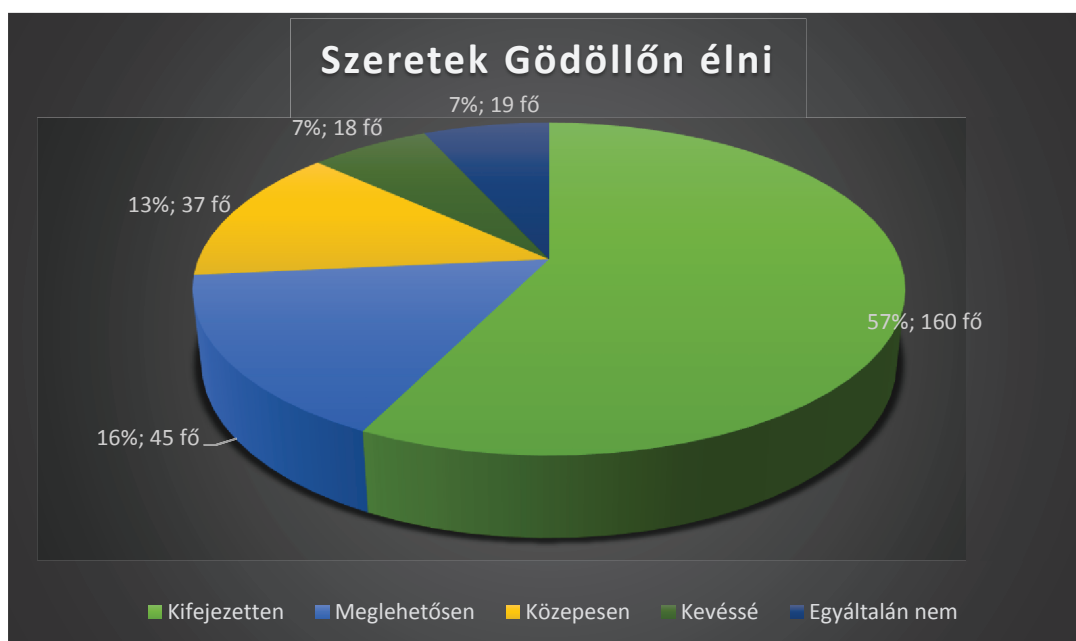
A közösségek megtartó ereje a legjobb prevenció. Éppen ezért, a különböző fiatalokkal foglalkozó szakemberekkel történt egyeztetés nyomán az ifjúsági koncepció fontos célterülete kell legyen a közösségek fejlesztése, támogatása.

Az egyházak komoly és sikeres munkát végeznek ezen a területen: kisgyermekkorától felnőtt korig biztosítanak jól működő kortárs közösséget, a katolikus egyháznak 3 egyházközsége is van Gödöllőn, intézményei az óvodáskortól az érettségiig nevelnek. A református egyháznak néhány éve óvodája is indult a Líceum mellett. Emellett a nevelési intézményen kívül is kortárs csoportokat biztosít. A gödöllői Baptista Gyülekezet is nevelési intézmény indítását tervezi a közeljövőben.

A közösségfejlesztés felületei

A fiatalok városi identitásának kérdéséről.

A megkérdezettek 73,5 százaléka szeret Gödöllőn élni, lényegesen magasabb ez az arány, mint akik elégedettek a városi programokkal, vagy akik rendszeresen részt vesznek.

A kérdőívezésben szintén kiemelkedő volt a válaszadók aránya az utolsó kérdésre, amelyben a fiatalok helyzetére vonatkozó javaslataikat vártuk, jóval magasabb volt ez az arány, mint például a megkérdezett szülők esetében. Tehát érdekli őket, hogy mi történik velük és konkrét igényeket fogalmaztak meg, amelyek korrelálnak a szakemberek véleményével is, elsősorban a városi szórakozóhelyek és közösségi tér hiányát illetően, illetve ifjúsági programok szervezésére és a város zöld felületeinek további kihasználására tett javaslatokkal.

A közéleti érdeklődésre nevelés fontos terep és összefügg a gödöllőiség tudatával. Ebben lehetne támaszkodni a Művészetek Háza idén lezáruló TÁMOP projektjének, a GIKSZER-nek az eredményeire, amelynek kereteiben egy kortárs közösség van alakulóban, a KIK, amely a demokratikus értékek megismerésének, gyakorlásának szeretné a kereteit megteremteni valamilyen érdekképviselő formájában.

Az általános és középiskolákban adottak az osztályközösségek, itt azonban az intézményi keretből adódóan a pedagógusok, illetve az osztályfőnök az, akinek a személyére építeni érdemes.

Pedagógus

Az iskolákkal hagyományosan jó a város kapcsolata, de eggyel beljebb, személyesebb szinten, a pedagógust is el kell érni, meg kell nyerni az együttműködésre. A nehezen megszólítható 10-18 éves korosztályt nem elegendő egyénileg elérni (internet, facebook), a megszólítás közösségeinek felnőtt vezetőin keresztül is szükséges. A városi pedagógusok ismerik egymást a városban, a középiskolákban szakmai együttműködések, a tantestületekben átfedések vannak.

A sportoláshoz való jobb viszonya a fiataloknak (és szüleiknek) valószínűleg azzal is magyarázható Gödöllőn, hogy az edzők a mindennapos testnevelés keretében bent vannak az iskolában.

Kortárs közösségek

A tizenéves korosztály szempontjából a legfontosabb hatással a kortárs csoport bír. Ezt a jellegzetességet minden területen érdemes lenne kihasználni.

Akár a tehetséggondozás felől is megközelíthető ez a kérdés: a szociális tehetséggel megáldott fiatalok fejlesztése, képességeik kibontakoztatása mellett, fontos eszköz lehet a környezetükre, társaikra kifejtett hatásuk miatt is. Az általános iskolák felől és a Védőnői Szolgálat felől is megfogalmazódott az igény a kortárs nevelés megszervezésére Gödöllőn. Ebbe a folyamatba be lehetne vonni az ifjúsági szervezeteket, a városi kulturális szervezeteket, az egyetemi hallgatói diákképviselőket.

Ifjúsági szervezetek

Cserkészek

A Gödöllőn óriási hagyományokkal rendelkező cserkészlet (1933-as Jamboree) jelenleg is megközelítőleg 170 gödöllői fiatal fog össze, a 802-es cserkészcsapatban. A cserkészcsapat idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját.

Óriási igény mutatkozik a közösségnek erre a formájára: egy új csapat, vagy akár csapatok megalakítása jó megoldásnak bizonyulna, mert a nagy érdeklődésnek a mostani csapat nem tud eleget tenni, ehhez azonban új bázisra lenne szükség, mert a Szentháromság Plébániatemplom már jelenleg is szűkösnek bizonyul. A szervezet ökumenikus jellegét is hangsúlyozva, valamelyik városi középiskolának a támogatásában bízik vallástól függetlenül.

Egyetemi Hallgatói Önkormányzat

Bár a városban ritkán jelennek meg az egyetemisták, és nem nagyon használják a városi szolgáltatásokat, vannak kapcsolatok: az egyetemi sportegyesületeken, létesítményeken keresztül kapcsolatban vannak a várossal. Az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat szívesen részt venne egy városi ifjúsági kerekasztalon és hozzáadná tudását, véleményét a fiatalokról való gondolkodásban. A koncepció előkészítése kapcsán történő találkozás alkalmával felmerült az a gondolat is, hogy részt vegyenek ifjúsági programjukkal valamelyik városi fesztiválon.

KIK (Közeleti Ifjúsági Közösség)

A Művészetek Háza TÁMOP 5.2.5 pályázata, a GIKSZER projekt keretében formálódó fiatal közösség. Céljaik között szerepel a közeletben való részvétel támogatása, tagjai szeretnének részt venni az iskolai diákönkormányzatok összefogásában és egy városi szintű ifjúsági képviselő létrehozását tervezik. Véleményük szerint fontos lenne fiatalosan tanítani az állampolgári ismereteket, hogy a demokratikus gondolkodás valóban érvényesülhessen hosszútávon.

A KIK a városi fiatalok közösségéért való tevékenykedésben, a városi ifjúsági programok szervezésében is szeretne részt vállalni; ebből a szempontból is nagyon fontosnak tartja, hogy kialakuljon egy igazi ifjúsági közösségi tér a városban, amely helyszín lehetne programok szervezésére és lebonyolítására.

Kortárs segítők

Több alkalommal voltak a városban kortárs segítő képzések, amelyek az önismeretszerzés mellett jó lehetőséget adtak a közösségformálásra is. A képzési program készen áll, fontos lenne folytatni, jelentőségét minden szakember elismeri. Egyes iskolákban nevelők, pedagógusok felajánlották az alkalmas diákok megtalálásában, megszólításában való segítségüket. A kortárs segítőknak jelentős szerepük lehetne az információk szolgáltatásában, a segítségnyújtásban a kortárscsoportokon belül (iskola, osztály), összeköthetnék a felnőttek világát a fiatalokéval.

Városi terek

Az utóbbi évek számos városi fejlesztése szolgálja a gyermekek és fiatalok érdekeit, ezek közé tartoznak a játszótér korszerűsítések, a Főtér felújítása, a „Legyen Gödöllő kerékpárosbarát város” fejlesztései, a Skatepark elkészítése.

A városban található zöldterületek nagy értéket képviselnek, amellyel a szülők, fiatalok egyaránt tisztában vannak és amelyre a továbbiakban is építeni lehet.

Játszóterek

A szülői kérdőívek utolsó, szöveges választ váró kérdésére legtöbben a játszóterek kérdését vetették fel, akár bővítést vagy árnyékosítást igényeltek, akár jelezték, hogy több korosztályra kellene gondolni, akár éppen hogy a kamaszok vagy a kutyák távoltartását igényelték.

A kisgyermekes szülők megfogalmazták az igényt egy városközpontban elérhető nyilvános pelenkázó helyre, illemhelyre és ivóvízre is, ami értelemszerűen szintén valamelyik játszótér mellett kaphatna helyet, vagy a Művészetek Házában esetleg a Polgármesteri Hivatalban.

Ifjúsági terek

Sok fiatal (51%) tölti az idejét a városban, még akkor is, hogyha nem itt lakik.

A főter felújítása a fiatalok szempontjából is sikeresnek mondható. Délutánonként tele van a tér fiatalokkal és a kérdőívezés is azt mutatja, hogy ez a legnépszerűbb helyszín a találkozásra. A Főter két oldalán található a város két középiskolája, és ez nyilván erősíti a fenti eredményt; de ezzel együtt is ifjúság- és közösségbarát térnek tekinthető.

Egyértelmű, hogy a legfontosabb közösségi tér a városban jelenleg a Főtér, tehát ide kellene a fiatalok megszólítását célzó energiákat csoportosítani tanév közben.

A játszóterek a kérdőívekből nem tűntek elő kiemelten fontos helyszíneként, de a szülők, óvónők kérdőívekből egyértelműen érzékelhető, hogy problémát okozhat a kamaszok jelenléte a játszótereken. A megkérdezett szülők, pedagógusok véleménye szerint a körülkerített tér és a pad jelenléte az, ami a fiatalok számára vonzerőt jelent a játszótereknél és ezt más helyszíneken biztosítva, feltehetően kiküszöbölhető lenne ez a probléma.

Az egyetemisták ritkán jönnek be a városba, a campuson kívül a Tesco az a helyszín, amit a városból használnak, erre esetleg lehetne építeni a jövőben.

Közösségi tér

A szociális területről megkérdezett szakemberek, pedagógusok és a kulturális intézmények vezetői közül is többen kiemelt jelentőségűnek tartanák, hogy a városban álljon a fiatalok rendelkezésére fedett közösségi tér.

A Művészetek Házában a GIKSZER pályázat keretében létrehozott Ifjúsági Klub finanszírozása a TÁMOP pályázat lejártával is biztosított lesz. Mindazonáltal érdemes lenne megfontolni egy olyan tér biztosítását, amely nem függ egy önkormányzati intézmény nyitva tartásától, működésétől. És mivel nagyon sokfélék a város fiataljai is, felmerült az igény több közösségi térre is.

A rongálásból adódó problémákat a korábbi évek-évtizedek gödöllői tapasztalatai alapján (pl. Diáktanya a rendszerváltást megelőző években) ki lehet küszöbölni azzal, hogyha a szabályok megalkotásába is bevonják a fiatalokat, illetve, hogyha a fiataloknak lehetőségük van a saját igényeiknek megfelelő tér kialakítására. Nagyon lényeges lenne továbbá a felnőtt jelenlét biztosítása.

A kérdőívek felvételénél is több fiatal megemlítette, hogy nincs egy olyan hely a városban, ahova egyszerűen csak be lehet ülni a téli időszakban délután: elsősorban azoknak a diákoknak hiányzik ez a lehetőség, akiknek nincs pénze kávézóba menni és bár a kérdőívekben nem kérdeztünk rá kifejezetten az anyagi helyzetükre, az ingyenes szabadidős programokra, olcsóbb fagylaltra vonatkozó igények nagy arányából az derül ki, hogy jelentős ez a réteg.

Szórakozóhelyek kérdése

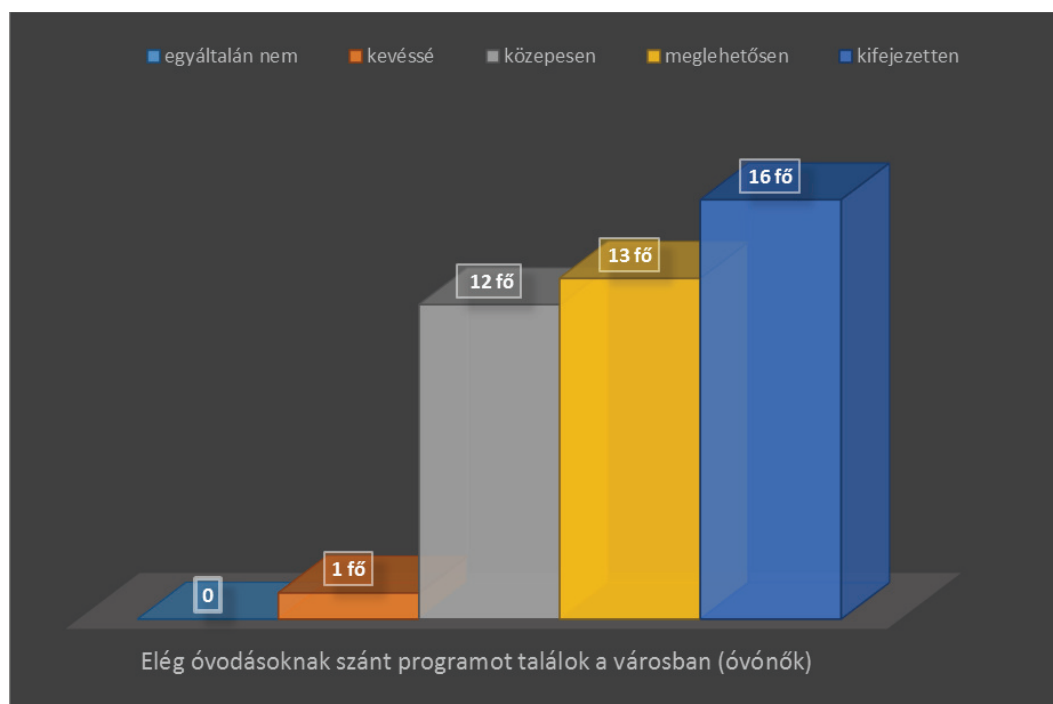
A középiskolai közegből származó szakmai vélemény szerint komoly problémát okoz, hogy nincs az életkornak megfelelő szórakozóhely Gödöllőn mióta a Club Q/Play bezárt, ezért a fiatalok az egyetemi szórakozóhelyekre járnak, ahol nem biztos, hogy fény derül az életkorukra. A kérdőívezés során kiemelkedőnek mutatkozott az igény egy kulturált szórakozóhelyre a középiskolás diákok körében is.

A Városi Mozi nagy érték, az óvónők közül is megfogalmazták ezt, a gikszeres pályázat jövőtervező műhelyein résztvevő fiatalok és más szakemberek véleménye szerint is. A környező településekről is járnak ide fiatalok, hiszen olcsóbb, mint a budapesti mozik nagy része és ugyanazokat a filmeket kínálja.

Programok

Óvodás korosztály

Az óvónői kérdőívekben elsősorban az óvodás programokról alkotott véleményükre, a tapasztalataikra kérdeztünk rá és nagyon egységes válaszokat kaptunk. A megkérdezettek kétharmada havonta, negyede ennél ritkábban viszi csoportját városi programokra. A programokon a részvétel elmaradását pénz és/vagy időhiány okozza, nem pedig az információ hiánya.

Magától értetődőnek tűnik, mégis a legtöbb válaszadó kiemelte, hogy lényeges, hogy az óvodai csoport életkorának megfelelően az adott program.

Mivel több óvodában vegyes csoportok vannak, ez külön nehezíti a helyzetet. Fontos, hogy a program illeszkedjen az óvoda helyi nevelési programjába és az aktuális, óvodában feldolgozandó témához. Illetve hogy az óvisok napirendjébe is beleférjen, tehát délelőtt legyen és ne legyen hosszabb egy óránál. Kiemelték, hogy árt a foglalkozásoknak, ha sok a várakozási idő, ha túl hangosak, nem az életkornak megfelelőek a programok (ijesztőek, vagy magyarázatra szorulnak) vagy ha versenyeztetik a gyerekeket.

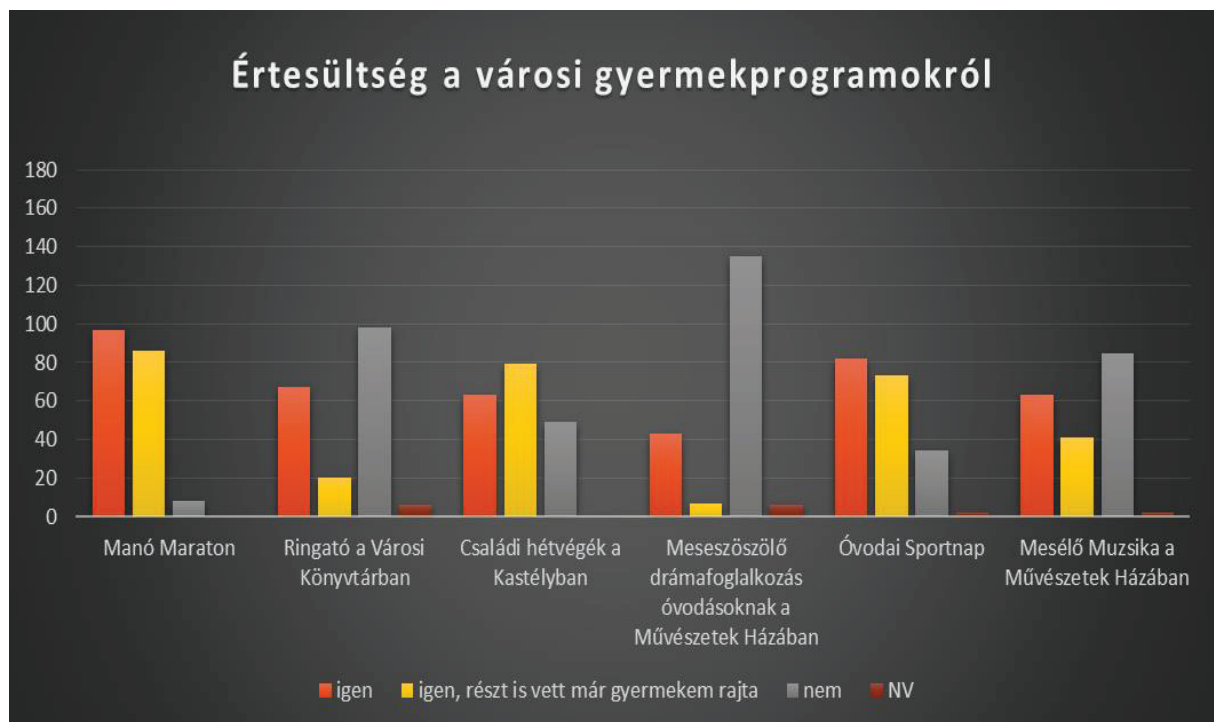
Tehát összefoglalóan, árt a programnak, hogyha a programokat szervező nem ért az óvodás korosztályhoz. Ezzel együtt azt is kiemelték, hogy a gödöllői óvodás programok színvonala jó (lásd lent: *Jó programokat találok a városban*) és sokat javult az utóbbi években.

A szülői kérdőívek tanúsága szerint a szülők az óvónőknél kevésbé élnek a város kínálta programlehetőségekkel. A megkérdezettek 39,3%-a havonta, 51,8%-a ritkábban vesz részt gyermekével a városi programokon, az óvodák között némileg kiemelkedik a Táncsics Mihály Úti, az Egyetem Téri és a Zöld Óvoda, ahol a szülők 46-53%-a havonta részt vesz gyermekével programokon, pedig éppen ezeknek az óvodáknak városközponthoz való közelsége nem indokolja ezt.

Azok a szülők, akik minden hétvégén valamilyen közös programot csinálnak a gyermekükkel (ez a megkérdezettek valamivel több mint 58%-a), tehát aktív szülőnek tekinthetők, 90%-a havonta vagy annál ritkábban jut el gyermekével városi programokra. Ezen szülők 60%-a kifejezetten elégedett a programok mennyiségével és minőségével, a 10% elégedetlenhez képest. Akik saját bevallásuk szerint hetente részt vesznek, mindössze a 10%-át képezik a szülőknek, de ők maradéktalanul elégedettek.

A városi programok közül legismertebb a szülők között a Manó Maraton és az Óvodai Sportnap, amelyek szervezésében maguk az óvodák is részt vesznek, és valószínűleg ennek is köszönhetik népszerűségüket.

A megkérdezett 191 szülő és 45 óvodapedagógus általában elégedettnek mondható a város kínálta programokkal. A többi kérdésre adott válaszokból is egy megközelítőleg 60%-ban elégedett, 30%-ban közönyös és 10%-ban elégedetlen felnőtt közösség képe rajzolódik ki.

Ifjúság

Jóval kevésbé elégedettek a városi programokkal a fiatalok. Ezen a területen összefüggés mutatkozott a programokon való részvétel és azon kérdés között, hogy Gödöllőn nőtt fel a fiatal, vagy csak néhány éve költözött ide. Kétszer annyi Gödöllőn felnőtt fiatal jár ugyanis havonta városi ifjúsági városi programokra, mint azok, akik néhány éve költöztek ide.

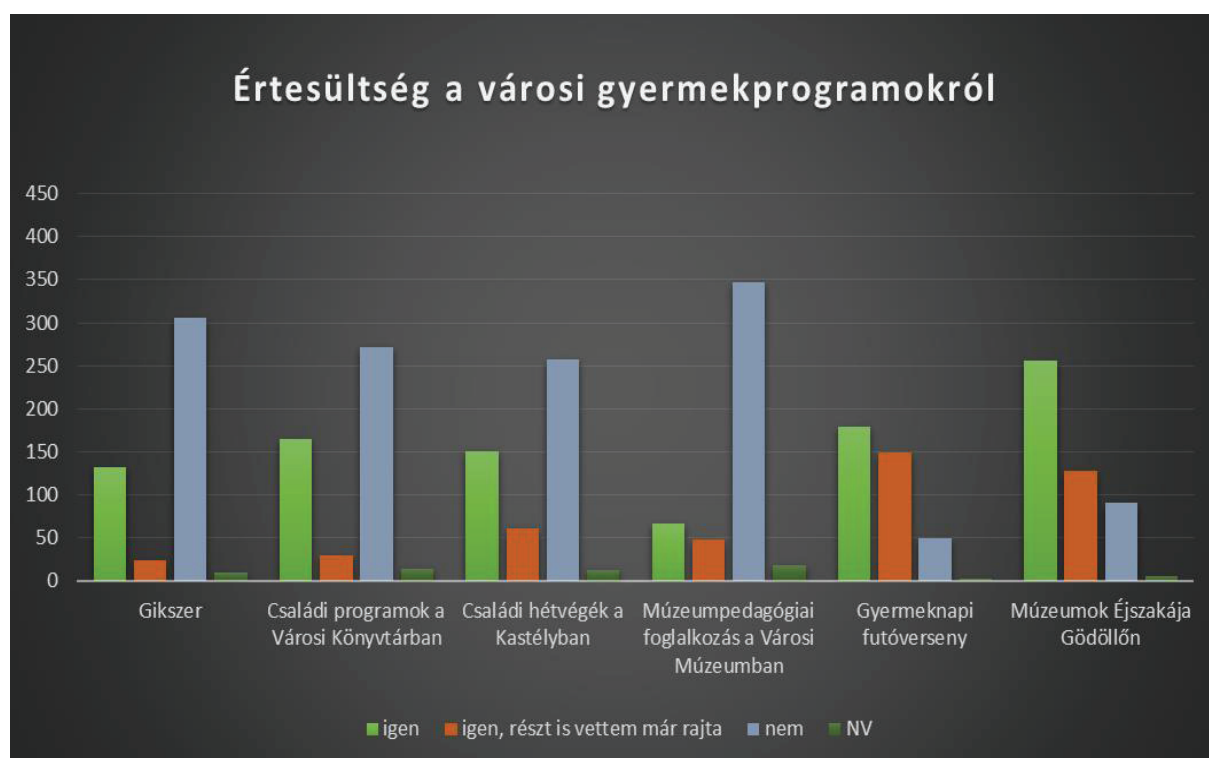

A fiatalok részvétele sokkal elenyészőbb a városi programokon, és ebben az időhiány mellett az információ hiánya és a közönyösség is komoly szerepet játszik (a „*Miért nem veszel részt?*”

kérdésre több választ lehetett adni). Ha azonban részt vesznek, akkor azt legtöbbször a barátaikkal együtt teszik.

Ennek a jelenségnek több oka lehet. Az oktatási intézményeknek saját kulturális és szabadidős programjaik vannak és ezeken kívül nem könnyű a városi programokra még iskola után is megmozdítani a diákságot. Az is igaz, hogy nincs olyan gazdag kínálat a kamasz korosztálynak szervezett városi programokban, illetve ha kínálat van is, a célcsoport kevésbé értesül róla, mint a lenti grafikon is mutatja. A kérdőívben felsorolt programok között vannak szabadidősek és olyanok is, amelyek iskolai keretek között, osztállyal együtt látogathatók.

A legismertebbek a Múzeumok Éjszakája és a Gyermeknap i futóverseny, de ez utóbbin az iskola szervezésében vesznek részt, tehát ilyen értelemben garanciát jelent a fiatalok szervezett jelenlétére. A Múzeumok Éjszakája viszont kifejezetten nekik szól és ezt vissza is jelzik.

Tematikus évek

A tematikus éveknek nagy jelentősége van, az együttműködésekre nagyon alkalmasak és lehetőséget adnak, arra hogy az adott év üzenete átfogóan eljuthasson a közönséghez. A meglévő együttműködésekbe jobban be lehetne vonni az iskolákat, az ifjúsági csoportokat, civil szervezeteket (az ifjúsági szempontrendszer szerint). Az aluljárófestés már sokadik éve egyik látványos formája a Városi Múzeum és az iskolák együttműködésének. Ifjúsági programok, irodalmi, művészeti pályázatok, szavalóversenyek a korábbiaknál is szervesebb részei lehetnének az együttműködéseknek.

A **fesztiválkultúra** Gödöllőn is sokat fejlődött, gazdagodott az elmúlt években, és mivel a fesztivál ifjúsági „forma”, a fiatalok számára közelebb is van, mint a kulturális programok más fajtái. A gödöllői városi fesztiválok lényeges tulajdonsága az is, hogy ingyenesek, tehát minden fiatal számára hozzáférhetőek.

Kommunikációs felületek

A kérdőíves felmérés során az derült ki, hogy a szülők 68%-a nyomtatott sajtóból, 42%-a online felületekről, 40,3%-uk városi hirdeteményekből és 37,2% ismerőseitől értesül a gödöllői hírekről (a kérdésre több választ is lehetett adni). Ez az információ lényeges, mert azt mutatja, hogy a szülők megszólításában még mindig nagy szerepe van a nyomtatott sajtónak és ezen a fórumon keresztül el lehet érni őket: van létjogosultsága az ellátórendszer több tagja által megfogalmazott ötletnek, hogy a városi sajtótermékben legyen valamilyen felület a szülők tájékoztatására, a gyermekeket érintő témákban.

Míg a felnőttek körében a nyomtatott sajtó a leggyakoribb forrás, a fiatalok között általában a barátok szerepelnek első helyen.

A három korosztályra lebontott értékelés azonban azt mutatja, hogy 5. osztályban még túlsúlyban vannak a szülők, mint az értesülés forrásai, követik őket a barátok (és a nyomtatott sajtó), de még elhanyagolható a facebook. A 8. osztályosok számára a legnagyobb a barátok hírforrás értéke, de már hasonló a jelentősége a facebooknak is. 11. osztályban viszont egyértelműen vezet a facebook, közel 60%-uk elsősorban innen értesül. A barátok valamivel kevésbé fontos forrásnak számítanak, de még mindig majdnem elérik az 50%-ot. Sokan fontosnak tartották leírni azt is, hogy a plakátokról értesülnek. Tehát a fokozott online megszólítás mellett, a figyelemfelhívásnak ez a hagyományos módja is hatékony lehet.

Az egyéni megszólítás mellett, a közösségeken keresztül is fontos megszólítani a fiatalokat, még akkor is, hogyha nem az iskolaidőben zajlik a program. Az iskolai rendszerben a **pedagógusok** a kulcsszereplői ennek a folyamatnak.

Sport, egészséges életmód

A fiatalok szempontjából elengedhetetlen fontosságú a sport, olyan fizikai és mentális állapotot biztosít, amelyre minden területen építeni lehet. A városban óriási hagyománya van a sportnak, néhány területen országos, sőt nemzetközi szinten kiemelkedő eredményekkel büszkélkedhetünk. A városi identitástudat fontos részét képezik ezek a sportágak: az élsportra lehet és kell is építeni, de a kitűzött cél, hogy a gödöllői sportot társadalmassítsa a város. Azaz a szabadidős sportolás népszerűsítése a feladat, hogy minden gödöllői családban jelen legyen a mozgás, a sport. Óvodás korban nagyon lényeges, hogy a legjobb szakemberek tartsanak mozgásórákat, hogy iskoláskorukra a gyerekek jó alapokkal rendelkezzenek. Iskolás kortól kezdve zajlik a mindennapos testnevelés programja, a „Jó tanuló, jó sportoló” díjakat pedig minden évben odaítélik a városi iskolák egy-egy kiemelkedő teljesítményt nyújtó diákjának.

Az önkormányzat organikus együttműködést tart fenn a sportegyesületekkel, jól kialakult támogatási rendszere van. Idén készül az új városi sportstratégia is. A sportegyesületek megjelennek a városi kulturális rendezvényeken. Nyári táborokat szerveznek általános és középiskolásoknak.

Az ifjúság körében végzett felmérésben, arra a kérdésre, hogy mivel lehetne a fiatalok helyzetét javítani, elsősorban sporttal, mozgással kapcsolatos igényeket fogalmaztak meg. Ezek között szerepelt az uszoda, a strand és az azóta már át is adott Skatepark, valamint több szabadidős program iránti igény.

A közösségfejlesztésben a sportnak is nagy szerepe van, akár a csapatsportokra gondolunk, akár a sportegyesületek keretei között, a városban is értelmezhető és értékes közösséggé szervezett fiatalokra. Itt érdemes jó példaként megjegyezni a Skatepark használatbavételénél alkalmazott módszert: a használat feltétele, hogy a fiatal tagja legyen a Gödöllői Sportklub Extrém Sport Szakosztályának. A közösségfejlesztés szempontjából nagy jelentősége van a városi általános iskolák között, középiskolák között rendezett sportbajnokságoknak.

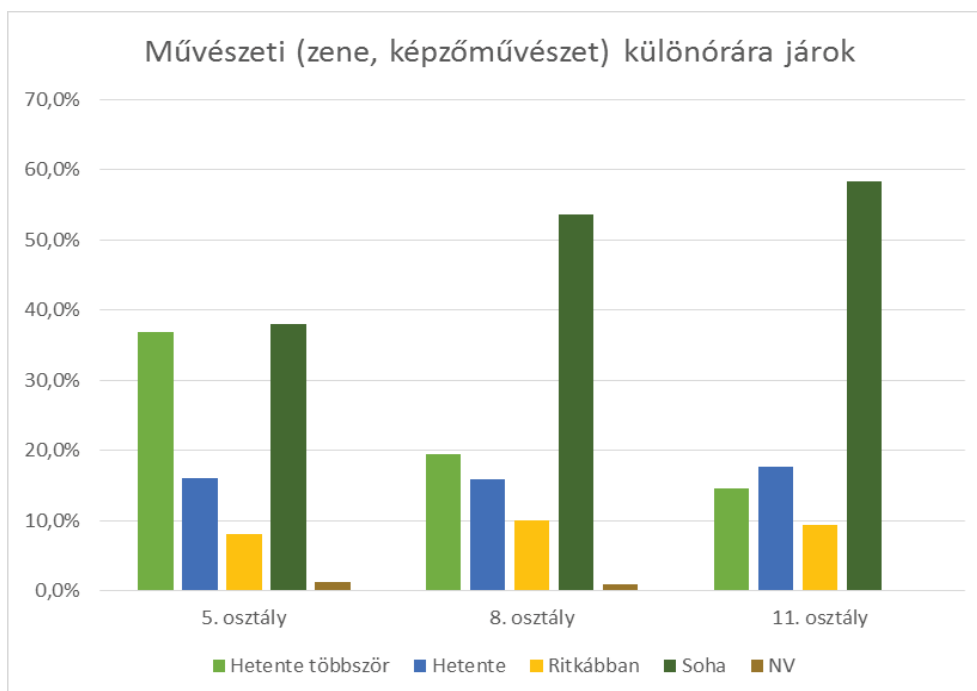
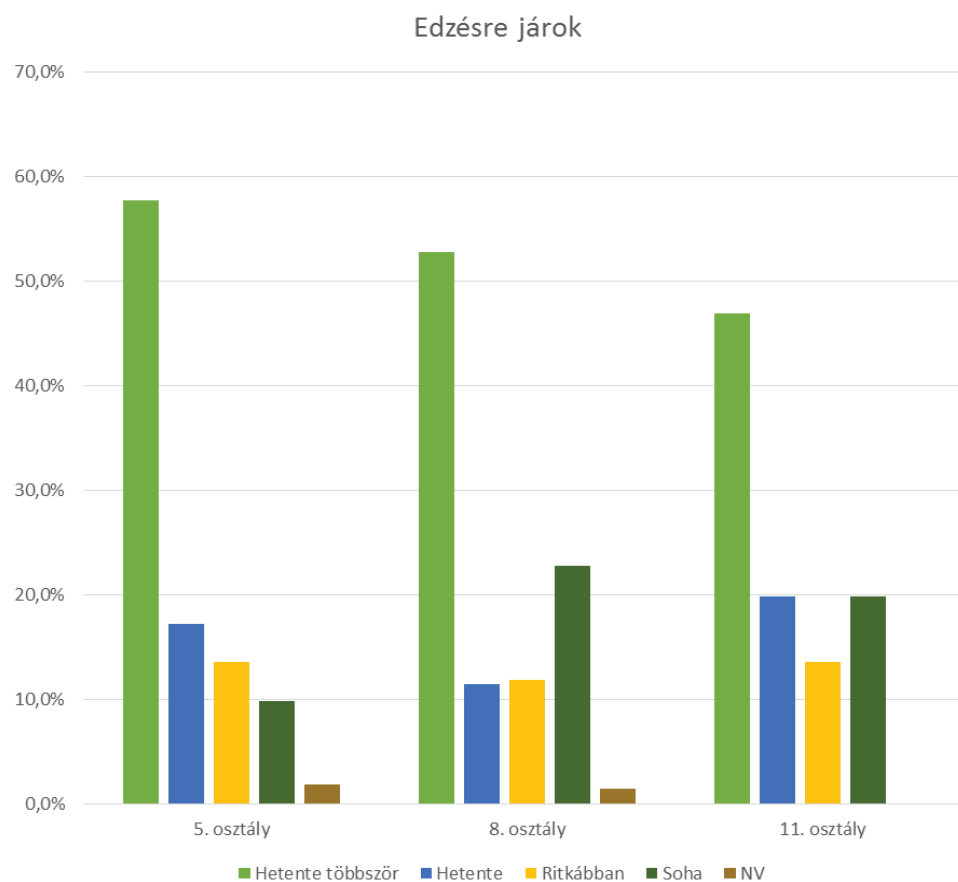
Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés programja Gödöllőn az iskolákban előbb megkezdődött, mint állami szinten. Ez heti öt testnevelés órát jelent és a tanítónők továbbképzését. Célja elsősorban a mozgást igénylő generációk felnevelése, de az utánpótlás nevelésben sem elhanyagolható a szerepe. Az együttműködés az iskolák, az önkormányzat és a sportegyesületek között ezen a téren is látványos és más területeknek mintaként szolgálhat.

Sportegyesületek

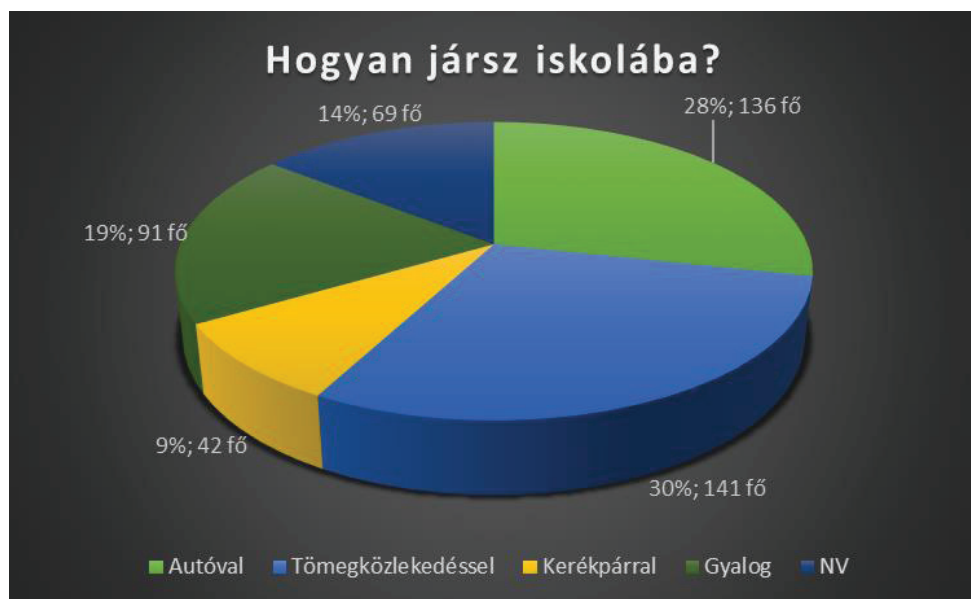
Elsősorban az utánpótlás-nevelés a céljuk, de számos egyesületnek komoly szabadidős jellegű, képességfejlesztő programja is van. Szinte kivétel nélkül, mindegyik egyesület kapcsolatban van a város valamelyik általános vagy középiskolájával, bemutató órákat tartanak a fiataloknak, részt vesznek az iskolai életben. Talán ez magyarázza azt a látványos jelenséget, hogy míg a fiataloknak már 8. osztályban is csak kevesebb, mint 20%-a jár hetente többször bármilyen

művészeti vagy zenei különóra (együttesen!), addig edzéseken, még 11. osztályban is a megkérdezettek közel fele részt vesz.

Gödöllő, a kerékpárosbarát város

A kérdőívekből ellentmondásos kép bontakozott ki: a szülők, az óvónők és a fiatalok jelentős része is az elsők között a bicikliutak bővítését szorgalmazta a kérdőívekben. A környező településekről bejáró fiataloknak nagyon fontos lenne kerékpáros út Gödöllő és a környező települések között. Ennek ellenére a kérdésre, hogy mivel viszi iskolába a gyermekét, a szülőknek csak 3,1%-a válaszolta, hogy biciklivel; a fiatalok közül pedig mindössze a megkérdezett diákok 9%-a jelezte, hogy biciklivel jár iskolába (a tömegközlekedés arányát a városon kívülről érkezők indokolják).

Általános tapasztalat azonban, hogy az iskolák előtti biciklitárolók tanítási időben már nem is képesek helyet adni a fiatalok kerékpárjainak, roskadásig tele vannak. Továbbá valószínű, hogy még azok sem biciklivel viszik óvodába a gyermeküket, akik egyébként sokat használják a kerékpárt, tehát itt is érdemes figyelembe venni az utóbbi években kihelyezett belvárosi vagy a vasútállomás melletti kerékpártárolók jelentős kihasználtságát.

Egészségügy

A kérdőívek tanúsága szerint a szülők 73,2%-a elégedett az orvosi ellátással, de mind a szülők, mind az óvónők erőteljesen hiányolták a városi gyermekorvosi ügyeletet.

Gyermekvédelem

A Gyermekjóléti Szolgálat szorgalmazza a kérdőíves felmérés megismétlését, kifejezetten a gyermekvédelemmel kapcsolatos kérdésekkel, hogy következtetni lehessen a lappangó esetek arányára és jellegére, mert így sok probléma megelőzhető lenne, de jelenleg, mire a Gyermekjóléti Szolgálat hatáskörébe kerül egy-egy eset, legtöbbször már nagy baj van és teljesen már nem helyrehozható a gyermek (és család) életében bekövetkezett károsodás. Ebből a szempontból is fontos lenne a szülők tájékoztatása, például a Gödöllői Szolgálatban egy rovaton keresztül.

A jelzőrendszeri ügyelet a tagok (Gyermekjóléti Szolgálat, Védőnői Szolgálat) véleménye szerint jól működik, a kapcsolattartás javult az előző évekhez képest, a jelzések száma nő.

Szükség volna a városban a Gyermek Átmeneti Otthonára, hogy ne kelljen szakellátásba venni és kiemelni a gyermekeket, hogyha beláthatóan átmeneti a probléma (pl. gyermekét egyedül nevelő szülő kórházi ellátása esetén).

És bár a Gyermekjóléti Szolgálatnak nem tartozik kötelező feladatai közé a Kapcsolatügyelet biztosítása és képzett mediátor kell hozzá, megbízására pedig pályázati források, de hiányzik Gödöllőn: válások esetén fontos a szülő és gyermek kapcsolattartásának biztosítására, hogy ne tegye lehetetlenné a találkozást a szülők közötti háborúskodás./Gyermekjóléti Szolgálat javaslata a krízishelyzetek kezelése miatt/

Prevenációs nevelés

A dohányzás, az alkohol és a drog jelenléte a városi középiskolákban ismert probléma. Hogy pontos adatokat szerezhessünk, érdemes lenne a jövőben erre vonatkozó online kérdőívezést végezni. A Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Szolgálat és a Gödöllői Városi Könyvtár városi prevenációs program kidolgozását sürgeti.

A helyi kezdeményezések eddig nem eredményeztek érdemi előrelépést: a KEF (Gödöllői Kábítószerügyi Egyeztető Fórum) működése formális maradt. Ennek oka elsősorban a résztvevők leterheltségében kereshető: a szociális, oktatási és egészségügyi területek dolgozói feszített körülmények között végzik a munkájukat: nem biztosítottak a személyi feltételek, szűkösek az időkeretek, tehát jelenleg nincsenek felszabadítható energiák.

Általános probléma a területen az információhiány (nincs kihez forduljon a szülő, nincs kihez forduljon a fiatal, a gyermekorvos nem tud mit tenni, tovább rontja a helyzetet az iskolapszichológusi intézmény megszüntetése)

A GIKSZER pályázat keretében létrehozott weboldalon van online droginformáció, mindemellett a Pedagógiai Szakszolgálat pszichológusai felhívják a figyelmet a személyesség szükségességére ezen a téren (tehát az online felület önmagában nem elegendő).

Az iskolákban a szexualitással, alkohollal, droggal kapcsolatos felvilágosítások sok esetben nem érnek célt – nem a fiatalok nyelvén szólnak, esetleg elavultak a rendelkezésre álló eszközök; az információikat máshonnan, egymástól szerzik a fiatalok. Többen felvetették, köztük a KIK tagjai, hogy valamilyen módon be kellene vonni a kortársakat, vagy valamivel idősebb fiatalokat ebbe a tájékoztatási-ismeretátadási folyamatba. A kortárs segítőknek nagy szerepe lehetne ezen a téren.

Sikeresen működik a városban a Rendőrséggel való együttműködésben fenntartott Bűnmegelőző Tanácsadó Program, amely a hátrányos helyzetű fiatalok segítésére, informálására jött létre. A programmal kapcsolatban a Madách iskola és a Montágh iskola is kifejezetten jó tapasztalatokról számolt be.

A nem-formális pedagógiai eszközök bevonása a prevencióba jelenthet még áttörést, mint a KONTRASZT kiállítás meglátogatása, amely a fiatalok életének kardinális kérdéseit, vészhelyzeteit vizsgálja audiovizuális eszközökkel (szexualitás, alkohol, drogfogyasztás, abortusz). A kiállítás látogatást a városi Református Egyházközség szervezte a Madách Imre Szakközépiskola diákjainak és a program valóban komoly hatást gyakorolt a két év alatt körülbelül 350 résztvevőre (több diák személyes beszámolója alapján). További fontos eredmény, hogy bizalom alakult ki az iskola vezetése és a diákok részéről is a szervezők felé és így azóta is élő a kapcsolat, évente több alkalommal jelen vannak az iskolában.

<http://www.kontrasztkiallitas.hu/>

Külföldi kapcsolatok

Intenzív testvérvárosi kapcsolattartás jellemzi Gödöllőt. A városi kulturális programokon rendszeresen megjelennek, bemutatkoznak a testvérvárosok művészeti csoportjai. Rendszeres látogatások zajlanak az iskolákon keresztül is, nyelvgyakorlási, szakmai gyakorlati céllal évente utaznak ki középiskolás, szakközépiskolás osztályok és fogadnak aztán testvérvárosi vendégeket.

A városi sportegyesületek is igyekeznek kapcsolatokat építeni a testvérvárosokkal.

ÖSSZEGZÉS

A 2014-ben elvégzett felmérések és egyeztetések eredményeit és azok következményeit az alábbiakban összegezhetjük.

Az óvoda, a gyermekek és a szülők.

A gödöllői kisgyermek szükségleteit az óvodákon, a szociális ellátórendszeren és szüleiken keresztül mértük. Kérdőíves felmérésen keresztül a gödöllői óvodások 15,6%-ának választott valamelyik szülője (191 fő) és a Gödöllőn működő óvodapedagógusok körülbelül 50%-át elértük (45 fő).

Egyúttal mindegyik városban működő óvoda vezetőjét is megkerestük. A felmérések kimutatták, hogy a gyermekeknek és szülőknek egyre komolyabb támogatásra van szükségük az óvodai szakmai közeg felől, és ennek tükrében a legnagyobb hiányosságnak mutatkozott, hogy a Gödöllői óvodákban mindössze fél óvodapszichológusi státusz volt korábban. Felmerült a szülők nem-formális felületeken való megszólításának-tájékoztatásának szükségessége: a városi fesztiválokon, és – mivel a szülői kérdőívekből erre is fény derült, hogy 68%-uk nyomtatott sajtóból értesül – a városi sajtótermékekben.

A gyermekeknek szánt programokkal általában elégedettek a szülők és az óvónők is, de a szülői kérdőívekben kevesellték a játszótereket és a meglévők felszereltségét is kifogásolták. Igény mutatkozott egy nyilvános és tisztán tartott pelenkázóhelyre is. Felmerült a kerékpárutak bővítésének igénye és a közlekedésbiztonság problémája is.

Az egyeztetések során megfogalmazódott, hogy szükséges volna az óvoda és az iskola közötti átmenet intenzív támogatása is, mert nagy a különbség a két intézménytípus világa között és sok esetben traumatizálódik a váltás.

Eredmények:

- Az Önkormányzat 2015-től, saját költségvetése terhére teljes állásban alkalmazza a város nagy elismertségnek örvendő óvodapszichológusát
- A szülői információs igények kielégítésére már az előző évben elkezdődött egy városi szintű kezdeményezés a szülők tájékoztatására, Szülők Akadémiája formájában, amely az óvoda-iskola közötti átmenetre készítette fel a szülőket
- A kérdőívek felvételét követően több új játszótér is átadtak városszerte a tavalyi évben.

A fiatalok

A kérdőívekben három korcsoportot vizsgáltunk, pedagógusokkal egyeztetve döntöttünk az 5. 8. és a 11. osztály megkérdezése mellett. 163 ötödik osztályos, 220 nyolcadik osztályos és 96

tizenegyedik osztályos fiatal töltötte ki a kérdőívet, összesen 479 fiatal. Egyeztetünk az általános iskolák és középiskolák vezetőivel is.

A fiatalokról kialakult kép azt mutatja, hogy szeretik Gödöllőt, szeretnek Gödöllőn élni, de a városi programokon kevésbé vesznek részt, ez alól a Múzeumok Éjszakája és az iskolák által is erősen támogatott Gyermeknap futóverseny képez kivételt. Ennek oka lehet az is, hogy az általános iskola felső tagozataiba és a középiskolába járók közel 40%-a nem gödöllői.

A fiatalok megkérdezése során az az összkép alakult ki, hogy egyrészt kortársaikon keresztül szólíthatók meg leginkább, másrészt azokon az internetes felületeken keresztül, ahol iskolán kívül idejüket töltik.

Az időtöltésre vonatkozó kérdésekből kiderült, hogy nagyon sok idejük telik a számítógép előtt, a megkérdezettek több mint fele mindennap gép előtt van, és az összes megkérdezett közel fele 1-2 órát tölt ezzel alkalmanként és az eseményekről is innen értesül.

Az internet növekvő befolyásáról és a közösségekre gyakorolt káros hatásairól esett szó mindegyik középiskolai vezetővel való egyeztetés alkalmával is, az utóbbi egy-két évben az okostelefontól való függőség is valós problémává vált középiskolai szinten.

A személyes figyelem az egyetlen valódi módja, hogy valamennyire ellensúlyozni lehessen a virtuális világ figyelmet folyamatosan lekötő vonzerejét. Felmerült az egyeztetéseken a drámapedagógia jelentősége is, mint az egyik alkalmas eszköz a virtuális világ fiatalokra gyakorolt hatásának ellensúlyozására.

Programok

A városi programokról kevésbé értesült és azokkal kevésbé elégedett fiatalokat az online felületeken keresztül lehet megszólítani, a felmérés szerint a fiatalok között általában a barátok és az internet szerepelnek első helyen az információs források között.

A kérdőívekben nagyon sokan leírták a fiatalok közül, hogy szeretnék több (jó) ifjúsági szabadidős programot, közülük többen kiemelték a szabadtéri programokat, koncerteket.

Tematikus évek

A tematikus éveknek nagy jelentősége van, az együttműködésekre nagyon alkalmasak és lehetőséget adnak, arra hogy az adott év üzenete átfogóan eljuthasson a közönséghez.

A **fesztiválkultúra** Gödöllőn is sokat fejlődött, gazdagodott az elmúlt években, és mivel a fesztivál ifjúsági „forma”, a fiatalok számára közelebb is van mint a kulturális programok más fajtái. A gödöllői városi fesztiválok lényeges tulajdonsága az is, hogy ingyenesek, tehát minden fiatal számára hozzáférhetőek.

A közösségek jelentősége

Az egyeztetések fontos tanulsága volt a közösségekben rejlő erő tudatosítása minden szinten. Az ember közösségi lény, közösségben fejlődik, legyen az akár alapszinten a család vagy makroszinten a körülvevő (városi) társadalom. A felbomló közösségek hiányát ma mindenki megszenvedti, a fiatalok különösen kiszolgáltatottak, hiszen a tizenévesek életében a kortárs csoport szerepe rendkívül meghatározó. Éppen ez a korosztály az, akinek életkorából adódó fejlődési feladata a társas kapcsolatokra való megérés, nagyon ki van téve akár a televízió elszigetelő hatásának vagy újabban egyre fokozódó arányban az online közösségek értékekkel bíró, de önmagukban a közösségnek pusztán illúzióját nyújtani képes világának.

Az együttműködések, városi identitásról

Nagyon gazdag városi együttműködési hálózat körvonalazódott az egyeztetések alatt. A kulturális intézmények egy-egy iskolával vagy óvodával együttműködésben fejlesztenek programsorozatot, hogy beilleszthető legyen az oktatási nevelési intézmények programjába. A nevelési és kulturális intézmények között tovább erősítheti az együttműködések a kialakuló közösségi szolgálat rendszere.

A városi rendezvényeken, fesztiválokon szintén megjelennek a kulturális intézmények, művészeti és sportegyesületek, civil szervezetek. A szülők számára ismert és elismert gyermekprogramok mellett a kevésbé tájékozott és kevésbé érdeklődő kamaszkorosztály megszólításában nagy szerepet tulajdoníthatunk ezeknek.

Nagyon lényegesek ezek a fiatalok városi identitásának megerősítésében. Ezekre az együttműködésekre alapozva lehet egyrészt a fiatalokat az intézményi kereteken belül, közösségekként megszólítani, másrészt ezekre az együttműködésekre és tapasztalatokra támaszkodva lehetne a gyermekprogramok mellett az ifjúsági programokat is megerősíteni az elkövetkezőkben.

Nagy jelentőségű lenne a fiatalok bevonása ezekbe a folyamatokba, az aktív diákok társadalmi részvételének támogatása, az együttműködés velük. Az iskolákban működő diákönkormányzatok bevonásával és összefogásával, a kapcsolattartással az iskolákon keresztül, de egy másik csatornán át lehetne a fiatalokat megszólítani.

Ezekre a fiatalokra érdemes építeni a programok kialakításánál, formába öntésénél és a kommunikációjánál is, ez utóbbi alatt értve a személyes és virtuális kapcsolatrendszereik működtetését is.

A kérdőívezésben szintén kiemelkedő volt a válaszadók aránya az utolsó kérdésre, amelyben a fiatalok helyzetére vonatkozó javaslataikat vártuk, jóval magasabb volt ez az arány, mint például a megkérdezett szülők esetében.

Tehát érdekli őket, hogy mi történik velük és konkrét igényeket fogalmaztak meg, amelyek korrelálnak a szakemberek véleményével is, elsősorban a városi szórakozóhelyek és közösségi

tér hiányát illetően, illetve ifjúsági programok szervezésére és a város zöld felületeinek további kihasználására tett javaslatokkal.

Fontos számunkra, hogy a felnővekvő generáció otthonának érezze Gödöllőt, ahol születésétől kezdve biztosított számára minden olyan személyi és infrastrukturális háttér, amely által megalapozhatja önálló életkezdetét városunkban.

Kortárs nevelés, kortárs segítők képzése

A tehetséggondozás felől is megközelíthető ez a kérdés: a szociális tehetséggel megáldott fiatalok fejlesztése, képességeik kibontakoztatása mellett, fontos eszköz lehet a környezetükre, társaikra kifejtett hatásuk miatt is.

Egy másik, időközben 154 középiskolás diák részvételével elvégzett gödöllői felmérés tanúsága szerint a megkérdezett 14- 20 év közötti középiskolás fiatalok 17%-a dohányzik saját bevallása szerint, de csak 6,5%-uk napi dohányos. Ugyanezen felmérés mutatta ki, hogy 14,9%-a fogyasztott már drogot (23 fő), de a használat gyakoriságára vonatkozó kérdésre, 19 fő azt válaszolta, hogy egyszer kipróbálta, és senki nem válaszolta, hogy „gyakran” drogozna. A fiatalok esetében az őket foglalkoztató kérdésekben a szülő jelentősége csökken, a kortársak szerepe viszont elsöprő, ezt a két városi középiskolában felvett kérdőívek egyértelműen kimutatták.

A 14 – 20 év közötti fiúknak csak 17,5%-a tud a szüleivel beszélni a szexualitásról, míg ez az arány a kortársakra vonatkozóan 88%. A lányok között lényegesen jobb a helyzet: 39,5%-uk tud a szüleivel erről beszélni, de a kortársaikkal ők is sokkal közlékenyebbek (88,5%). Eközben a megkérdezettek 5%-a 14 évesen szerzi első szexuális tapasztalatát, 16 éves korukra további 12,3%-uk szerez szexuális tapasztalatot.

Ezeknek az eredményeknek a reprezentatív volta némiképp kérdéses, mert bizalmas életterületekre iskolai keretek között kérdeztek rá. Ezzel együtt is arra mutatnak, hogy ezekkel a kérdésekkel foglalkozni kell, mert érinti a gödöllői fiatalokat.

A kortárs segítők jelenléte sok problémás területen (szexualitás, drog) segíthet, amelyeken a fiatalok nem keresik a szülő vagy pedagógus tanácsát, hanem a kortársaik valós vagy vélt tudásához fordulnak.

Az általános iskolák felől és a Védőnői Szolgálat felől is megfogalmazódott az igény a kortárs nevelés megszervezésére Gödöllőn. Ebbe a folyamatba be lehetne vonni az ifjúsági szervezeteket, a városi kulturális szervezeteket, az egyetemi hallgatói diákképviselőket. Szerencsés helyzetben vagyunk ebből a szempontból, mivel rendelkezésre áll a kortárs segítő képzési program, amelynek felépítésében a pedagógiai szakszolgálat szakemberei is részt vettek.

A kortárs segítőknek jelentős szerepük lehetne az információk szolgáltatásában, a segítségnyújtásban a kortárs csoportokon belül (iskola, osztály), összeköthetnék a felnőttek világát a fiatalokéval.

Közösségi terek

Sok fiatal (51%) tölti az idejét a városban, még akkor is, hogyha nem itt lakik. A főtér felújítása a fiatalok szempontjából is sikeresnek mondható. Délutánonként tele van a tér fiatalokkal és a kérdőívezés is azt mutatja, hogy ez a legnépszerűbb helyszín a találkozásra. Egyértelmű, hogy a legfontosabb közösségi tér a városban jelenleg a Főtér, tehát ide kellene a fiatalok megszólítását célzó energiákat csoportosítani tanév közben.

A szociális területről megkérdezett szakemberek, pedagógusok és a kulturális intézmények vezetői közül is többen kiemelt jelentőségűnek tartanák, hogy a városban álljon a fiatalok rendelkezésére valamilyen fedett, télen is látogatható közösségi tér.

Bár a Művészetek Házában jelenleg működik egy ifjúsági klub, mégis érdemes lenne megfontolni egy olyan tér biztosítását, amely nem függ egy önkormányzati intézmény nyitva tartásától, működésétől.

A kérdőívek felvételénél is több fiatal megemlítette, hogy nincs egy olyan hely a városban, ahova egyszerűen csak be lehet ülni a téli időszakban délután: elsősorban azoknak a diákoknak hiányzik ez a lehetőség, akiknek nincs pénze kávézókba menni és bár a kérdőívekben nem kérdeztünk rá kifejezetten az anyagi helyzetükre, az ingyenes szabadidős programokra, olcsóbb fagylaltra vonatkozó igények nagy arányából az derül ki, hogy jelentős ez a réteg.

Jövőbeni fejlesztési lehetőségek

Érdekképviselet, érdekérvényesítés, tehetséggondozás

- *Diákok társadalmi részvételének támogatása*
- *Aktív fiatalok összegyűjtése, kapcsolattartás ~ pl. kerékpáros munkacsoport*
- *Önkéntes szolgálat önkormányzati hatáskörben történő összefogása, koordinálása*
- *Tehetséggondozás*
- *Talentum díj létrehozása*
- *a Főtéren és a városi rendezvényeken lehetőséget adni fiatal művészeti csoportoknak bemutatkozásra*
- *Drámapedagógia*
- *eszköz a kamaszok folyamatos virtuális jelenlétének ellensúlyozására*
- *Kapcsolatfelvétel az iskolák szülői munkaközösségeivel*

Kommunikáció, információáramlás

- *Ifjúságot érintő témákban rendszeres tájékoztatás a helyi sajtótermékben*
- *Szóróanyagok készítése -a hétköznapi csatornákon túl, nem-formális helyzetekben, felületeken kell elérni a szülőket (pl. városi fesztiválok: Gyermeknap, Múzeumok Éjszakája, Arbofeszt, Belvárosi Napok; internetes felületek; Gödöllői Szolgálat)*
- *Városi ifjúsági honlap, ahol minden városi információ helyet kap*
- *Online felületeken hirdetni a programokat*
- *Jó vizuális minőségű hirdetések, plakátok*
- *Fiatalokat is bevonni a hirdetési folyamatba, városi programok népszerűsítésébe*

Egészségügyi, szociális, mentálhigiénés ellátás

- *Gyermekorvosi ügyelet biztosítása*
- *Gyermekpszichiátriára való 2 hónapos várakozási idő csökkentése*
- *Drogprevenációs Program kialakítása esetén a Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ helyet biztosítana prevenációs programokhoz*
- *Más városokban bevált „ping-pong doki” megszervezésének újból megkísérlése, esetleg civil szervezetek, egyházak bevonásával*
- *A kortárs nevelés eszközének segítségül hívása*

Szabadidő, kultúra, sport

- *Szükség volna megfizethető áron, városi játszóház biztosítására*
- *Játszóterek árnyékosítása*
- *Kulturált városi illemhely, pelenkázóhely, ivóvízforrás: a kisgyermekeseknek*
- *Elkerített terület, pad: a fiataloknak megfelelő helyszín (= játszótér), de ez nem a kisgyerekeknek fenntartott játszótérek mellett legyen*

- *Azokon a tereken fejleszteni, ahol különben is jelen vannak a fiatalok (pl. Életfa mögötti betonos terület)*
- *Tesco, H&M, Skatepark egymás mellett: ki lehetne használni a fiatalság jelenlétét (koncertek, extrém fesztivál odaszervezésével)*
- *Kapcsolatfelvétel a városi szórakozóhelyekkel (Trafó, Katlan Club, Nyolcas) hogy ellenőrizzék a személyigazolványokat*
- *Tizenéves korosztálynak több program szervezése*
- *Bevonni a fiatalokat a programok kialakításába, megszervezésébe, hirdetésébe*
- *Tematikus éveknél a fiatalok bevonására gondolni (pl. Zöld Gödöllő)*
- *„STREET ART/MUSIC FEST” megszervezése (valamelyik meglévő városi fesztivál előestéjén /Gyermek-nap vagy Múzeumok Éjszakája/)*

Oktatás

- *Iskolák és a városi intézmények közötti jó kapcsolat fenntartása, erősítése (pl. Zeneiskola koncertjei Török Ignác Gimnáziumban, Gödöllői Királyi Kastély iskolás korosztályt érintő programfejlesztései)*
- *Összművészeti iskola létrehozása (tánc, zene, képzőművészet, színház)*
- *Kapcsolatfelvétel a pedagógusokkal*
- *Tájékoztatás a programokról*
- *A gödöllői középiskolák (diáksága) közötti kapcsolatok erősítése*
 - *szerveződé Városi Ki Mit Tud*
 - *szerveződé diákképviselő*
 - *középiskolák közötti sportbajnokságok*
- *Az öt gödöllői középiskola diákjai közötti előítéletek csökkentése (Diák képviselőteken keresztül)*
- *Kortárs nevelés programjának megteremtése és támogatása*
- *Kortárs segítő képzésének újraindítása*

Melléklet

A koncepció előkészítése során felkeresett szakemberek

Köznevelési terület

KLIK Gödöllői Tankerülete (Garamvölgyi Lajos)
PMPSZ Gödöllői Tagintézménye (Nagy Zsuzsanna, Darányi Ildikó, Tóth Juli, Majsai László)

Egyetem Téri Óvoda (Fodor Csilla)
Játékkuckó Magánóvoda (Kőszegi Márta)
Kazinczy Körúti Óvoda (Szerdi Ildikó)
Martinovics Utcai Óvoda (Gambárné Szántai Ildikó)
Palotakerti Óvoda (Varga Lilla)
Református Óvoda (Záskaliczky-Móritz Dóra)
Szent Imre Katolikus Óvoda (Dzsacsovszky Ildikó)
Szent János Utcai Óvoda (Dr. Pappné Pintér Csilla)
Tudásfa Tanoda Alapítványi Óvoda (Kovácsné Fehér Ildikó)
Táncsics Mihály Úti Óvoda (Kovács Ibolya)
Waldorf Óvoda (Horváthné Gfellner Csilla)
Zöld Óvoda (Tiborczné Garai Katalin)

Gödöllői Petőfi Sándor Általános Iskola (Gubáné Csánki Ágnes)
Gödöllői Erkel Ferenc Általános Iskola (Varga Ildikó)
Gödöllői Damjanich János Általános Iskola (Szűcs Józsefné)
Gödöllői Hajós Alfréd Általános Iskola (Zmák Júlia)
Gödöllői Waldorf Iskola (Mincsik István)
Gödöllői Frédéric Chopin Zeneiskola és AMI (Buka Enikő)
Gödöllői Török Ignác Gimnázium (Fábián Bertalan)
Gödöllői Református Líceum (Bajusz Ágnes)
Madách Imre Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium (Kocsi Tamás, Bereczky Zsolt, Fekete Anna, Gergely Magdolna, Szalay Zoltán)
Montágh Imre Általános Iskola (Dr. Bucsyné Prém Katalin, Tóth Tibor, Hajdu Erika)
Premontrei Szent Norbert Gimnázium (Bárdy Péter)
Szent Imre Katolikus Általános Iskola (Varga András)

Szociális terület, gyermekvédelem

Gödöllői Polgármesteri Hivatal, Közigazgatási és Szociális Iroda (Dr. Tamás Márta)
Forrás Szociális Segítő és Gyermekjóléti Szolgálat (Borna Gáborné)
Védőnői Szolgálat (Kovácsné Sorger Katalin)

Kulturális terület

MUZA (Kovács Balázs, Varbai Marianna, Bánáti Zsombor)
GVKIK (Fülöp Attiláné, Fóthy Zsuzsanna)
Gödöllői Királyi Kastély (Gönczi Tibor, Újváry Tamás, Papházi János, Oravec-Kis Éva)
Gödöllői Városi Múzeum (Kerényiné Bakonyi Eszter)
GIM (Katona Szabó Erzsébet, Sukta Zsuzsa)
Civil Kerekasztal Egyesület (Kecskés Judit, Varga Julianna)
Garabonciás Szintársulat (Mészáros Beáta)
Gödöllő Táncszínház, Jumpers (Vajda Gyöngyvér)
Guba Lajos Gödöllő Város Önkormányzat Kulturális, Oktatási és Ifjúsági Bizottság elnöke (2014)
Kecskés József közművelődési szakember
Bankóné Juhász Zsóka ifjúsági előadó

Ivókné Szajkó Ottília pedagógus, drámapedagógus

Egyházak

Református (Balogh Tamás, Tarr Zoltán)

Katolikus (Balázs András, Kovács György káplánok)

Baptista (Füsti-Molnár Gábor)

Ifjúsági szervezetek

Cserkészet (Wirnhardt Ádám)

SZIE EHöK (Szabó Liza)

Kortárs segítők (Kis Bettina)

Közeleli Ifjúsági Közösség (Gikszér) (Baditz Máté, Földi Alexandra, Stenczel Tamás, Südi Bea, Szentesi Zsombor, Ujlaky Péter)

Önkormányzat, Sport

Tóth Tibor alpolgármester (2012-2014)

Pecze Dániel alpolgármester

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés
2. Az anyaggyűjtés módszere
 - 2.1. Kérdőíves felmérés
 - 2.2. Szakmai egyeztetés
3. Eredmények értékelése
 - 3.1. Az érintettek a felmérés és a szakemberek véleménye alapján
 - 3.1.1. A nevelés kulcsszereplője, a szülő
 - 3.1.2. Fiatalok
 - 3.2. Városi Intézmények
 - 3.2.1. Az önkormányzat közvetítő-összefogó szerepe
 - 3.2.2. A gyermekekkel, fiatalokkal foglalkozó városi intézmények, szervezetek
 - 3.2.2.1. Oktatási – Nevelési intézmények
 - 3.2.2.1.1. Óvodák
 - 3.2.2.1.2. Általános iskolák
 - 3.2.2.1.3. Középiskolák
 - 3.2.2.2. Kulturális Intézmények
 - 3.2.2.3. Művészeti csoportok
 - 3.2.3. Együttműködések
 - 3.3. Közösségek
 - 3.3.1. Városi identitás
 - 3.3.2. Pedagógus
 - 3.3.3. Kortárs közösségek
 - 3.3.3.1. Ifjúsági szervezetek
 - 3.4. Városi terek
 - 3.4.1. Játzóterek
 - 3.4.2. Ifjúsági terek
 - 3.4.2.1. Közösségi tér

- 3.4.2.2. Szórakozóhelyek
- 3.5. Városi programok
 - 3.5.1. Tematikus Évek
 - 3.5.2. Fesztiválkultúra
- 3.6. Kommunikációs felületek
- 3.7. Sport, Egészséges életmód
 - 3.7.1. Mindennapos testnevelés
 - 3.7.2. Sportegyesületek
 - 3.7.3. Gödöllő, a kerékpárosbarát város
- 3.8. Egészségügy, Gyermekvédelem, Prevenációs nevelés
- 3.9. Külföldi kapcsolatok
- 4. Javaslatok összefoglalása
- 5. Összegzés
- 6. Jövőbeni fejlesztési lehetőségek
- 7. Melléklet – a koncepció előkészítése során felkeresett szakemberek